

Amerikoje ir Kanadoje . . . 2 dol.
Lietuvoje ir kitur . . . 4 rub.

Korespondencijas ir pinigų siuntimą
adresuoti:

„ŽVAIGŽDĖ“

3604 Richmond St. Philadelphia, Pa.

Published by W. W. LUKAS
"A. MILUKAS & CO."
Every Friday at Philad., Pa.

Yearly subscription \$2.00

Advertising rates on application

All communications should be addressed:

"ŽVAIGŽDĖ"

3604 Richmond St. Philadelphia, Pa.

Amerikos Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis Entered as second class matter, March 8, 1906, at the Post Office of Philadelphia, Pa., under the act of March 3, 1897

Nr. 11

PHILADELPHIA, PA., 12 D. KOVO (MARCH) 1915 M.

Metai XV

Baisiausi musiai Suvalkijoje Ties Marijampole, Simnu == Augustavu Vokiečiai atmuše rusų atakus.

Sajungiečių laivynas artinasi prie Konstantinopolio. Turkai žudys krikščionius.

Inirtusi kova Lenkijoje ir Lietuvoje

Pereitame „Žvaigždės“ numerį rašėmė, kaip vokiečiai atėmė rusų užplaukė Lietuvos žemes, kaip paskui juos rusai nuvijo. Ta inirtusi kova mūsų tėvynės laukuose dar nepasibaigė. Daugel vietų rusams pasisekė atmušti vokiečius ypač Gardino gubernijoje, bet Suvalkija, regimai, dar visa vokiečių nagose. Panedelio telegramos (8 d. kovo) praneša apie baisų bombardavimą Osovico tvirtovės iš didžiųjų vokiškų kanuolių taipgi mūsų įvairiose vietose. Ypač vokiečių kariūnėms drūtai apėkė ant visos linijos nuo Simno, Kalvarijos paviete iki Seirijų, Seinų paviete. Rusų skaitlingi atakai negalėjo išmušti vokiečių iš anų drūtų pozicijų. Ant vokiečių didžiųjų kanuolių šūvių rusai atako savo didesnėmis kanuolėmis ir, esą, gana pasekmingai.

Paskutinis rusų oficialis pranešimas sako:

„Mūsų užpuolimai nesilaužia kairioje Nemuno pusėje taip pat ir šiaurvakariu nuo Gardino. Mūsų kareiviai išmušė vokiečius nuo anų pozicijos tarp Sapackinės ir Lipsko.“

Mlivos apygardoje mūsų atakai irgi buvo pasekmingi. Kairėje Vislos pusėje ir Pilicos apeliokėse susirėmimai virėta į didelę kovą“...

Ties Osovico tvirtove rusų kanuolės nutildė visą vokiečių bateriją. Tikimasi, juos rusų pasisekimai Austrijoje privers vokiečius greitame laike trauktis atgal. Vokiečiai negali gauti daugiaus pagelbos, gi rusų kariūnėms skaitlingi vis didinais. Buvę atsitikimai, juos rusai pamėgė šimtais vokiečių ir nelaisvę, kada aniems pristigo amunicijos ir maisto.

SMARKI KOVA PAS MARIJAPOLE — SIMNA, AUGUSTAVA.

Petrogradas, 9 d. kovo. Vyriausias karės, štabas praneša, juos ties Suvalkais rusams pasisekė atmušti vokiečių atakus. Sulyg tą patį pranešimą inirtusi kova siaučia ant visos linijos nuo Marijampolės—Simno—Augustavo. Nepaisant ant didžiausių rusų atakų vokiečiai laikosi savo drūtoje pozicijoje ir iki šiol atmušė visus rusų atakus. Ties Osovico tvirtove rusų fortai sudaužė dvi vokiečių artilerijos baterijas. Vokiečiai atmušti nuo Gardino laikosi pelkėtuose miškuose netoli Augustavo, Suvalkų gubernijoje

Besivaržant abiem pusėm viskas, kas buvo likę neišpūstyta nuo pirmutinio vokiečių užpuolimo, dabar pavirsta į pelenus. Žmonių visa manta ir paskutinės pastogės liepsnose.

Serodos rusų telegramos apie mūsų šitoje apylinkėje rašo: „rusų stumiami vokiečiai vis traukiasi atgal. Pėmėme kelis tūkstančius vokiečių belaisvius ir 6 kanuoles. Vienoje vietoje, kur vokiečiai gynė tūlą kalną (Dzukijoje) jie nustojo kone viso savo korpuso (apie 40.000).

Taip inirtusią kariauta. Vienamė mušyje užmušta nuo 12.000 iki 15.000 vokiečių. Smarki kova eina ties Lomža, Plocku ir Przasnysiu.

Dar paskesnės valdiškos telegramos iš Petrogrado skelbia: „Kova tarp Nemuno ir Vislos darosi desperatiška. Musų (rusų) raitarija ties Seiniais atmušė nuo besitraukiančių atgal vokiečių dalį jų provijanto ir amunicijos.“

Už dviejų verstų nuo Augustavo siaučia inirtusi kova. Daroma didžiausi pasistengimai atmušti vokiečių tie siji ir kairių sparną šiaurinėje Lenkijoje (suprask Lietuvoje — „Zv.“ Redakcija). Vokiečių kairysis sparnas jau pasitraukė Marijampolės link, gi dešinijū anų sparną atmušta 45 verstus nuo Gardino. Tik vokiečių centras Simno apeliokėse, sudrūntintas naujų kareivių iš Prūsijos, pasivarė pirmyn.

Badas Lietuvoje.

Amerikos laikraščių korespondentas p. H. Corey, ap lankė visas vokiečių užkariautas nuo rusų žemes Lenkijoje (suprask ir Lietuvoje — Suvalkijoje). Jis rašo iš Berlyno, su žinia vokiečių valdžios, apie neapsakytas baisybes ir mūsų tėvynės karės ištiktose žemėse. Žinoma p. Corey neminavoja Lietuvos vardo. Jam mūsų tėvynė tai šiaurinė Lenkija. Bet mums vis tiek pat, kokiu vardu an mokintas amerikietis neta vadins mūsų šalį, turime paklausyti ką jis sako apie jos vargus bėdas:

Ten, esą, tuoj atsilankys cholera. Jau dabar čia siaučia škarlatina, tifusas (šiltinė), raupai ir visokios vidurių ligos. Jei nebus greit pagelbos, visas pasaulis pasibaisės iš vargų ir kentėjimų tos šalies žmonių.

Jiems grumoją baidi smertis iš bado, nes jie iš ties tikriausi ubagų ubagai. Jie gyvena purvyno skylėse. Jie reikalauja pašelpos. Jei jų nepagelbės, jie išmirs. Iš visų karės aukų jie nelaimingiausi. Vokiečių ir rusų armijos užplūdo jų šalį tris kartus, o jie išsigandę stovėjo, nesipriešindami. Jie nusuprato už ką ta karė eina. Išmėginę rusų ponavojimą rasi nekurię jų manė, kad vokiečiams išvyravus jų likimas nepersikeis. Jie nieko nedarė, vien su atsidėjimu laukė ir kentė savo neapsakytą vargą...

Vokiečių užimtose žemėse yra 6 milijonai lenkų (SUVIRŠ PUSE MILIJONO LIETUVIŲ „Zv.“ Red.) iš tu 6 milijonų vienas milijonas (apie 100.000 LIETUVIŲ JEM NEDAUGIAUS „Zv.“ Red.), paliko visai be nieko, be pastogės, be jokio maisto.

Jie gyvena vien iš to, ką jiems labdarybė suteikia. Maista reik iš kitur atvežti; jei nebus atvežta tuojaus, tai badas baisiausiai viešpataus...

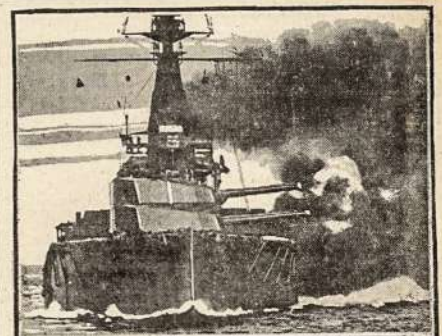
Miesteliuose ubagų gaujos seka paskui kelevį. Nekurie iš anų tyli, vien žiūro į tave savo idubusiomis akimis, ištiesę išdžiūvusias nuo bado rankas. Kiti pripildo ora

baisiausių riksmu. Inkibę į pakeleivio skvernus jie šaukiasi savo dialektu (kalboje) pagelbos. Kas duoda, paskui ta eina čjela klykianti, aimanuojanti minia...

Belgijoje vargas ir bėda, bet čia dešimts kartų didesnis vargas ir baisesni kentėjimai.

Didžiūma žmonių, ypač ūkininkų, maitinosi vien sūdytomis bulvėmis, kurios pernai labai užderėjo. Kad ne tas užderėjimas nelaimingos tos šalies žmonių vargai būtų neapsakytai baisesni...

Tai kokios baisybės karės išpūstytose ir mūsų šalyse! SELPKIME LIETUVĄ.

Photos by American Press Association.

Sajungiečių laivyno geresnės kanuolės numušino daugel Dardanelų fortų. Sajungiečiai turi čia apie 40 drūčiausių, apšarvotų laivų, kurių kanuolės yra 6 colių diametre; gi turku fortų didžiausios kanuolės turi tik 2 colių diametre. Tie didieji laivai mezdami iš savo kanuolių 2000 svarų šūvius už 30 verstų pataiko į oclius. Apačioje parodyta anglų ir prancūzų kareiviai, kurie po savo laivyno kanuolių prieglauda išlipę iš laivų užima turkų fortus.

(Tęsia ant 4 pusl.)

Kun. Dr. M. Gustačio

Laiškai iš kelionės.

I.

Gerb. kun. A. Milukui.

Mielas Drange: —

Sako — „Zmogus šauni, o Dievas kulipka nešdin“; taip ir su manąja Amerikoje kelione atsitiko: vienai patiečiau, kitaip kiojos. Gal neveltui tad kažkas ją ir pavadinu Apveždoms lėmimu. Jeigu taip, tai ir Tu, kun. Antanai, buvai vienu to lėmimo irankiu bendram tikslui atsiekėsi. Tu pirmas mudu su p. Gabriu paskelbiai ir paskutinis išlydėjai. O kas svarbiausia, Tu pradžioje davęs augėta save auka toną (2000 rublių knygomis) dėl Lietuvos švietimo, pabaigoje suorganizavai tam švietimui stipendiją 2000 dolerių kun. S. Gimzausko vardu. (Pasitiktint nepaprasta energija bei sumaningumu, reikia tikėtis, kad netrukus tatal ir [vykinsi].) Tai faktai, kurie patys už save kalba ir visuomenę elektrizuoja. Kas žiūri ir gyvenimą atvirai, tas negali juose nematyti rimtos tėvynės meilės. Dieve duok, kad jiniai nepaliautų visados Tavo širdyje plakusi.

Atsiveikindamas, raginau parašyti šita iš kelionės, kad ir sonetų ciklu. Ištiesiu geriausiame būvau tada ūpe. Simpatinga kuopelė palydovu, nuokirdūs jų linkėjimai ir malonūs pavadavimai ruošs dalykuose išblaškė visus rūpesčius. Lengvi juokai rasa krūvi. Be to ypač mane ramino jausmas, kad, ačiū Dievui, savo misiją užbaigau ir — grįštu tėvynei.

Sujudo laivas ir jau plaukia. Visų širdys gyviau sutvaksėjo, suziuro akys ir iš abiejų pusių — nuo doko ir laivo pasipylė skaitlingi „Good by“, sumirgėjo žvaigždėtos vėliavėlės... O saulutė pilnavaidė vakarop žengia ir gausiai spindulius sėja. Štai vis-a-vis nušvitę du pasaulio milžinai! Tai New-Yorko buildingas Woolworth ir marinių gigantas Vaterland. Anas iškėlęs galvą ir padangas laisvę kvėpuoja. Kiek jam gyvybės, naudos žmonijai laimės! Šitas lyg atžyvenęs amžių mamontas — kiltkart galingas, šiandien bejėgis dūsanja savo kalėjime uždarytas ir merdi. O drumstos vilnys jo pašones kutena ir su pasityčiojimu vada: Tai tėvynės nuodėmės tave slėgia. Tai už Belgijos kraują kalnines; už Lietuvos gairus, Lenkų ašaras kentį, nekaltas didlaivis su kitais savo likimo draugais!

— O tu keno kaltes belapai? Skaudžiai atkirto galūnas. Keno tėvynė kitados garsi ir turtinga, o šiandien elgeta?... — Nebent senovės rūšų krauju atsirūgo, pamaniau sau. O kas ir karatą juos paguldė, kas ant jų šalies griuvėsių įsmeigė juodojo erelio vėliavą, kuri ligšiol plevešiuoja?..

Garbinga Laisvės stovykla pertraukė rūstų dijaloga. Jįvėl pilna entuziastiško inkvėpimo kiekvieną keičiamą palydį, o belydėdama kiekvienam prakilnia savo išvalda praktabta atminimui žodeli.

Sudiev, liuosybės Pranešėja,

Liuosybės paremtos dora

Ir išminties šviesa tikrai

Kaip jūrė ta gili idėja...

Daugiau tavęs gal nebregėsiu,

Bet inkvėpta Dangaus dvasia

Ilgai stovės mano akyse

Po vėliavos kitos pavėsiu...

Kaip paukštis liuosas čia skrajojau,

O ten — Europoj — gal tuojaus

Išpažinties jausmu paklausa,

Ar sulig „moto“ čia giedojau...

O gal ir tu neberekėsi:

Gal laukia kur žiauri mina,

Kuriū ten jūrė nūn pilna.

Ir mūsų laivas palytės ją...

Ak nelaiminga tu, Europa,

Del keletos kvailių rėksnių,

Milijonus žudai žmonių;

Ar tau širdies delto nesopa?!

Kryžiuočių, gotų ir alauų

Sugrižo kruvini laikai!

Vėl ašarose papludai

Nuo kardo atkaklių germanų...

Garbės ir aukso įsigėdė,

Saturnui slunčia tiek aukai!

Tas kraujas kris ant jės vaikų

Už tą politiką dviveidė...

Lengviau mums junga nešti seną,

Kur šviečia laisvės kibirkštis,

Negu išvien eit su jumis

Kelialis Cingisio, Tamerlano...

Sudiev, Liuosybės Pranokėja!

Kaip liūdna paskutinį kart

Si savo laisvei žodį tarti!

Tėčiau sudiev, Tautų Globėjau!

Besvajotum žmogus, beskabintum ditirambus ant auksinių saulėlaidos stygų, bet jau trimitas šaukia pietų. Vieokių kalbų kalbūžių konglomeratas (mišniys) apsedo

etalus ir kaip kas išmano taip save gano, muzika griežia ir apetitui taktą diktuoja. Gi kreses, statai—virpi, kruta; svečiai viens kitam betiksliai linguoja, o už lanų bangos ošia, blaškos ir mūsų dirksnius ardo.

Labanakt! Sunku rašyti; gal rytojės bus ramesnis.

Kun. M. Gustačis.

Laivas „Oscar II.“

d. 4 vasario 1915 m.

II.

Sėdžiu kajutoj. Sėdžiu sau vienas ir maštau... o kinkos dreba... Iiga kelionė, be galo iiga!..

Ateina tarnas. Klausiu: ar toli da Kristijania?

— Vienuolika parų. Tamsta.

O man akyse temsta...

— Vienuolika parų, o jau aš visas peryvenau jurligės fazes... o kur da galas? — Pašauk gydytoją.

Netrukus ateina jaunas, uniformu apsitaisęs, inteli gentas.

— Blogai jaučiuos, ką daryti, klausiu?

— Tai paprastas dalykas ant marių. Vaikščiok, Tamsta, ant palaivės ir kvėpuok grynu oru, tai priprasi, o kajutoje niekuomet.

— Ką bevaikščiosi, kad kojos neremia, galva svaigsta.

— Tai niekis, pereis.

Duoda kokių vaistpalaikų bet dar pikčiau daros.

— Zinokitės, aš gulu ir tiek. Adieu!

Juodos mintys nušverė galvą, o nūsiminimo šmėkla ištiesė baltus, kaip marių putas, sparnus ir ėmė nytiuti elegiją, kuriai vilnys gūdriai antrina:

Vienuolika dienų kelionės

Mažam laive ant okeano!

Suvis kaip sapnas, kaip svajonės

Visi pasiryžimai mano.

Štai išdrįkai ir vienų vieną

Liga kamuoja naktį — dieną,

O laivas plaukia ir siūbuoja,

Aplinkui šniokščia melsvos bangos;

Ir aš plaukiu ir aimanuojau,

Nes aplink mano dvasią rangos

Tamsi bangazė ir putota,

Ir graudžiau niakia širdį, protą.

Zvaigždutė šviečia ten už lango,

Salė kajutos šoka — gieda:

Ne man orkestras groja „tango“,

Ne man zvaigždutės vyzdis kilėda.

Sveikatos auką — šią kankynę —

Primk nuo manęs, o Tėvyne!

Dar lovoj begulėdamas ir nerimastandamas, atsiminiau Tavo patarimą — parašyti marinių sonetų. Sonetai — kiltkart mėgiamasai mano žaizlas — tiek jų privedimai! Bet jų forma kieta-metalinė; kad ją sutirpdžius, reikia medežą gerokai pakaitinti širdies židinyje. Kaip čia juos berasyti tokioj krutulyne? Čia ir proza neką išdarysi. Todėl nutariau, kad vieton pozityvino darbo — tvėrybos, prošvaistomis ką lengvo paskaityti. Štai valioje naujos gražios knygos „Iš kelionės po Europą ir Aziją“ Dar Cikagoje būdamas ją gavau, peržvelgiau, ir malonų paliko išpūdi. Matyt iš-po talentingos rankos išėjęs darbas: stilūs lengvas, kalba skambi.

Perskačiuos šita veikalą, man prisiminė viena Broklyne N. Y. ties Williamburg p. reklama — „Edison's power paks“. Edisonso įjega—elektra, kaip kasdieninis patyrimas tikina, labai apsimoka. Tajai įjega aš čionai norėčiau duoti inteligentijos (išminties) prasmę, ir šiuo žvilgsniu pasakyčiau, kad taip-pat geru rašytojų įjegaui ją perkėjimas bei skaitytojams apsimoka. Prie tokių raštų priekaičiai ir minėtasias Pranaičių Julės knygas. Tai nereikia tuasmenų lyginimui vienas antram. Visai ne, ir ne jų proporcioje čia svarba. Tik, ištiesiu, toje „Kelionėje po Europą ir Aziją“ tiek sukruta istorijos faktų, geografijos židžių ir gražių gamtos vaizdų, beto visur tvaksigilaus patrijotizmo pulsas, gaivinas sveiku švelniausiu lietuvištyes jausmu, kad tai visa gausiai apmoka skaitytoją.

Šiuo raštu gerb. autorė įnešė žymų turta mūsų literatūros išdan. Nuostabu, kad Bibliografija ligšiol visai to nepastebėjo: anot rusų „pissateli popisyvajut, čitateli počityvajut“,**) o nėra kas recenzijuotu. Šiuo veikalu autorė atrinko sau duris ir mūsų raštijos šventynę ir išeyk užima rimtą vietą, kaip gabi ir daug žadanti rašytoja.

Aprašomoje kelionėj apima labai didelį žemės plotą, kurio tik žymiausias vietos bet gana plačiai aprašyotos. Maršruta prasideda nuo Francojos; paskui Belgija, Vokietija ir Lietuva. Toliau per senovės Lietuvių žemes ir Pietų Rusiją keliauja Azijos tyrlaukiais ir Turkestana. Čia aplanko didžiuosius miestus, kaip antai Taškenta, Samarkanda; paskui Bucharos chanata, Chyva, Mervą; perva žiuoja Užkaukazija, Krasnovodska, persikelia per audrinę Kaspiją; skersai išilgai aplanko Kaukaza, supažindin-

dama skaitytojų su jo miestais ir kalnais. Ta visa gamtos panorama papildyta etnografiskomis pastabomis apie ten gyvenančias tautas-tauteles. Reikia pažymėti, kad tos pastabos yra charakteringos, apibūdina dabartinę šalies kultūrą ir siekia prakties, kartais gan miglotos.

Iš Vladikauko turistė drauge su savo kelionės palydove (p. Banaityte, savo giminate) persikrodžia Pietų Rusiją, per Kostovą ties Donu, ir atsiduria Maskvoj. Čia aprašo lietuvių koloniją, jos veikimą ir veikėjus dabar ir praityje; paskui nupiešia Maskvos istorijos žymvietes. Pakeliui aplanko ir aprašo Tverių; pagaliao pasiekia Peterburgą, kurį geriau pažįstanti, nes ten gimnazijos mokslus ėjus ir baigusi. Taigi ir Petrogrado lietuvius dar vaikesnėmis spalvomis varsoja; taip-pat ir milžiniškųjų Rusų sostinės paminklų neapleukia.

Aprašomajį veikalą labai pagražina savo ištverimu ir dailė iliustracijos, kurių išvisu yra 102; tarp jų daug lietuviškų peizažų, bažnyčių, namų, veikėjų, tipų ir k. Vaizdeliai tiksliai parinkti ir aiškiai atspindinti.

Salė turizingo ir rimtos bei pretensijų formos prašymėta Pranaičių Julės didelė pilietiška drauga: aprašydama tūlas lietuvių, lenkų ir k. mokslo bei labdarybės įstaiogas greta girtinųjų ypatybių atvirai nurodo silpnasias jų puses — ydas.

Zinoma nebe ydų ir pačios autorės darbas. Tačiau tos ydos dar nenusistovėjusioje mūsų rašto kalboje yra taip nezymios, kad jos bežais tirpsta visuomenėje. Vis delto keletą jų čia pabrauksime.

Džnai autorė netaisyklingai vartoja žodį meta, kuriam vienaskaitoje liepia reikšti rusų „god“, lenkų „rok“ (žr. p. 23, 22, 237 ir k.). Tai daugektais reikšmė; vienskaitoje meta a reikšia neapribotą laiką, kaip lenkų „czas“, rusų „vremia“.

2. Ant p. 38 ir k. pasakya: „v i e š o s rando istaigos“. Aiškus polonizmas — „rząd“. Teisybė, jį žmonės vartoja bet tas vartojimas tiek vertas, kiek amerikiečių „senas kraju“.

3. „Valdiškios vietos“ (p. 39 ir k.). Jeigu „praviltavstvi“ valstybė, tai jos vietovė bei istaigos tegal būti valstibinės arba stačiai valstybės (kilni).

4. Prieveiksmis „v y r i a u s i a“ džnai vartojamas ne vietoje, prasmeje ypač, ypatinai. Pavyzdžiui: „Burkakai čia v y r i a u s i a a u g i n i m a o k r a u s d i r b i m u i“ (p. 285). „Turai... gyvena v y r i a u s i a a n t a u g š č i a u s i u o l u“ (p. 270 ir k.).

5. Pust. 33. „Prancūzai artimesne ją (pašalietę sau skaitė“. Kažin ar čia ne rusicizmas? Žmonės pasakytų laikė vietoje skaitė.

Yra ir daugiau abejotinos vertės žodžių ir išsireiškimų. Be to pastebėjau porą faktiškų klaidų.

6. Puslapyje 238 skaitome: „Pirm diešimties metu... Tiflise gyvenyo veiklus Lietuvos tautietis, inžinierius Vilkutaitis, kuris parašęs gerai lietuviams žinomą „A m e r i k a p i r t y j e“ ir daug rašė ito laiko lietuvių užrubėzinis laikraščius“. Teisybė, bet ne visa-ka. Komedią „Amerika pirtyje“ yra parašęs ne a. a. inžinierius, tik akininkas Vilkutaitis, tebegyvenąs Gedelių parapijoje, Suvalkų gub. Marijampolės apskrities.

7. Tarp kitų atgimstančios Lietuvos pionierių, baigusių Maskvos universitetą, rašytoja įvardina, Antaną iš B u b n ū, kuris esą „pirm laiko miręs, nuo kurio Lietuva daug tikėjosi“ (p. 80). Antanas iš Bagnų (ne Bobnų) tebėra gyvas, ir dabar neretai rašinėja [„Vilti“ ir „Vairi“] satyriškai — beletristiškus straipsnius, po kuriais pasirašo slapyvardis „Alešba“ (autrumpiata A iš B). Dar pora mažmožių. Stilūnas, o gal ir aistetikos, žvilgniu man išrodo nevisai pavykusiu šiuodu paveikslu:

8. „Nutilus vargonu malonions stygomis“. (p. 24). Juk vargonuose stygų nėra; tegali būti tik jų garsų imitacija. Perdaug intempta metafora.

9. „Ji (Paryžiaus Place de la Concore) puošia daugybė stovykų, kurių tarpe lyg faraonas ant sosto augščiausia stypos visas hieroglifais išrašytas obeliskas...“ (p. 25). „Obeliskas neturi jokio panašumo į žmogų, ypač kada jis „ant sosto“; tik jau tuomet ne „stypos“!

Vienas kitas, girdėjau, prikiša, kaip kurias šiose „Iš kelionės po Europą ir Aziją“ knygose žinias esant perseusias, paimitas iš senų geografijos vadovėlių. Aš to nepatyrčiau, ir ne tame, man rodos, šio veikalo svarba, išskuru žinios paimitos, nes, anot priešdžio, žinoma, kad „knygos darosi iš knygų“, bet šios rušies raštuose svarbiau individualumo antspaudas, autorius siela, kuri visą medežą suaudžia į vieną kūną ir jam inkvėpia savo dvasią, sulig šiu J. Slovackio žodžių:

Iškur ėmiau, ten paėmiau.

By savo spalvą tik daviau.

O šis Pranaičių Julės darbas kaip tik toksai veikalas ir yra. Vadinasi tikslas atsiekta.

Spėjame indomu busė šio laiško skaitytojams paklausti pačios autorės; to delė čia dedame vieną to veikalo ištrauką, kurioje P. J. labai vaizdingai aprašo savo kelionę Kaspijos mariomis.

Puslap. 214. „Saulės raudonam rutuliui besisilepiant vakarų horizonte, pradėjo kilti ant jūrių vėjas, išpradžių švelnus, glamonus, toliau staigus, sukuriotas. Laivas ėmė siūbuoti, liūliuoti ir jau artūu džros vidurio, tuo

*) Philadelphia, Pa., „Zvaigždės“ spaustuvė. 3654 Richmond st. 1914 m. pust. 370.

**) Rašytojai parašo, skaitytojai paskaito.

smarkiau daužės ir vilnis. Tai parvirsta ant šono, tai vienu galu visas, rodos nugrimzda, išskeldamas kitą lyg antia vuodega, gaudydama vandens gyvius; išlindęs į viršū purtos, lyg užgauta bangžuvė ir vėl nerias gilyn. Iš pradžių mėginau spyruočius su apimancia mažne visus keleivius jūrių liga, bet greit pajutus savo bejėgę, kaip nemitus nusileidau ūmai nuo deko kajuton.

Pusl. 215. „Mano draugė, kuri ligšiol buvo žingeidi pritari jūriūgė, jau gulėjo išdirka ant lovos, kaip nabašnikė. Tokiame padėjime ją pamačius, da norėjau pratariti kokį suraminimo žodi, bet kol spėjau lūpas praveriti ir mane negalėjimo palokkėta. Nieks jau man daugiau nerūpėjo. Viena tik mintis galvoje tetūnėjo, kad išliktu gvyos nors iki priirsiuose prie Baku. O jūra vis sielijos ir šelo aršiau. Kartais laivo apacioje krioktelia, ima baisiai gargaliuoti, pragariškai riau moti, lyg pagautas skernagis. Štai, štai rodos jau neriamės po šniokšiančia banga ir leidžiamės be vilties gilin į milžinišką vandens kapinyną. Bet toj padioj valandėlėj jūra, žaidama lyg katė su pele, kupra sutraukus, stumia laivą į viršūj, putodama ampaudu, guldojiant šono, skaudžiai plaka atsibėgėjusiomis vilnimis, vėl pastato jį lygevara ir purto it liūtas, pagriebęs nasruosna silpną, beginklį avinėlį. Kartas nuo karto tarp burbuliuojančių jūros sūkururi išgirati silpną seserėnės balsą... Oi tai naktis, tai kelionė!..“

Tai kokia kaina kartais prisielina rinkti kelionės įspūdziai!

Da reikia pažymėti, kad visas kalbamasi tvarynys kvepuoja gvyva katalikų tikybos ir etikos dvasia, ne lėkšta, nuduotąja, bet paeinančia iš gilausio įsitikinimo, prie kokio priveda ne tiek jaunystos išauklėjimas, kiek įvairių nuomonų sintezis, gyvenimo patyrimų mokykla. Todel Pranašis Jūlės raštai ypatingai patartini katalikų knygynams, draugijoms, šeimynoms.

Baigiu eilėmis autorei pagerbti:

Už jūrių—marių, vandenu,
Sviesi žvaigždutė užtekėjo,
Kuri tarp vargo—aimanų
Sviesybę broliams sėja.

Tegu malonūs spinduliai
Galios dangaus rasą jiems krinta,
Lai ašaroti jų keliai
Vairovyrkšte nušvinta!

Prie visko galima priprasti, taigi ir su marių liga susitaikyti. Po kelių dienų atsikėliau ir visą laiką jaučiuosi taip-sau, pusėtina; net, kaip matai ir rašyti šitą parašau. —

Okeanas buvo ramus. Pasikėlę į žiemius norėjome aplenkti Škotiją, ir plaukėme tiesiog Norvegijos krantų linkni. Bet anglai mus pagavo ir atgabeno į Orkney Oerne. Cia išlaikę porą dienų del inspekcijos ir kitų formalybių, palydėjo mus pro savo minas ir paleido į Šiaurį maria, kame esą plūduriuoja palaidos vokiečių minos. Dabar lydmi norvegų kelvedžio, grumiamės su vėtromis ties Skandinavijos fjordais. Tikimės šianakt laimingai pasieksę Kristianiją. —

Lik sveikas ir mylėk tėvynę!

Tavo kun. M. Gustaitis.

Laivas „Oscar II“
d. 18 vasario 1915 m.

Kodėl išpūstyta Belgija.

Sulyg Vokiečių valdiškus pranešimus.

Anglų laikraštis „The Current History“ vol. I, N. 6, 1915 m., tarp kitų dalykų paduoda vokiečių valdininkų pranešimus, išteisinančius au užpuolimą ant Belgijos ir žiauriausią su tos šalies žmonėmis pasielgimą.

Reikalingumas nežino istatymų — vokiečių kanclerio Bethmann—Hollweg.

Skriauda kurią dabar darome, męgimsime pataisyti, kaip veik mūsų karisikas siekis bus atsiekta—Bethman Hollweg.

Vokiečių atsiliepimo Liegė'o miesto valdyba kopija.

29 d. Rugsėpio, 1914.

Miesto Andenne gyventojai, išreiškė savo ramybės intencijas, netikėtai užpuolė ant mūsų kariumenės. Su mano pritarimu vyriausias vadas paliepė išdegtinti visą miestą ir sušaudyti apie šimtą žmonių.

Pranešu šita naujiena miestui Liege, idant Liegė'o piliečiai žinotų koks likimas jų laukia, jei jie panašiai pasielgtu. Pasirašo

Jenerališkias vyriausias vadas
Von Buelow.

Atsiliepimas iškabintas namuose 25 d. Rugsėpio 1914 m.

1) Prancūzų ir Belgų pasielgė kareiviai turi būti išduoti į kalėjimą kaipo karės nelaisviai prieš 4 valandą. Piliečiai, kurie neišpildys šio įsakymo bus pasmerkti ant

sunkių priverstinų darbų Vokietijoje visam amžiui. Apie 4-ą valandą bus padarytos nuodugnės namų kratos. Kiekvienas atrastas kareivis bus tuojaus sušaudytas.

2) Ginklai, parakas, dinamitas turi būti atiduoti iki 4-ai valandai. Bausmė; mirtis per sušaudymą.

Piliečiai, kurie žino, kur yra ginklų sandėliai, tuojaus privalo pranešti burmistrai po bausme priverstinio sunkaus darbo visam amžiui.

3) Kiekvieną gatvę užims vokiškas sargas, kuris paims po 10 užstatytųjų (paranėnikų) iš kiekvienos gatvės. Jei kokis užpuolimas kur įvyks, vis 10 užstatytųjų bus sušaudyti.

4) Durų nevalia užrakinti ir po 8-ai valandai kiekvieno namo trijuose languose turi būti šviesa.

5) Uždrausta išeiti ant gatvės po 8-ai valandai. Namuro gyventojai privalo suprasti, juog nėra didesnio ir baisesnio kriminalo už užtraukimą paofaus miestui ir gyvasčiai užpuolant ant vokiečių armijos.

Miesto komendantas
Von Buelow.

Leitenanto jen. von Nieber gromata į Wavre'o burmistra 27 d. Rugs. 1914.

29 d. Rugsėpio Antrosios armijos vadas Herr von Buelow uždėjo ant Wavre'o miesto 3 milijonų frankų bausmę, kuri turi būti užmokėta iki 1 d. Rugsėjo už neišteisintą pasielgimą (priešingą tautų istymams ir karės reguloms), netikėtai užpuolant ant vokiečių kariumenės. Antrosios armijos vadas išakė šitos stoties komendantui be atidėlioji mo atsiųsti tą kontribuciją.

Aš prisakiau ir liepia, kad jūs atiduotumėte šitam pasiuntiniui, atnešusiam šitą gromatą 2 dali tos sumos, tai yra 2 milijonų frankų auksu.

Toliaus prisakau, kad iduotumėt šitam pasiuntiniui gromatą, prispauštą miesto pečėčiu (antepauda) prizadandą, juog 1 milijonas frankų bus išmokėtas be jokio atsakymo 1 d. Rugsėjo... Wavre'o miestas bus išdegtintas, be jokio atsižvelgimo, jei ta bausmė nebus į laiką išmokėta, nekalti nukentės su kaltais.

Ateišaukimas iškabintas Grivegneie mieste, 8 d. Rugs. 1914. Grivegneie'os Komunai

Svarbus Pranešimas. Majoras Komandantas Dieckmann iš Chateau des Bruyeres, kad gyventojams būtų pagarsinta šitai: Chateau de Bruyeres 6 d. Rugs. 1914 diskusijose buvo:

- 1) Klebonas Tryns iš Bois des Breuse.
  - 2) Klebonas Traussen iš Beyne.
  - 3) Klebonas Lepropres iš Heusay.
  - 4) Klebonas Paquay iš Grivegneie.
  - 5) Burmistras Hodeige iš Grivegneie.
  - 7) Majoras Dieckmann.
  - 8) Leitenantas R. Reil.
- Majoras Dieckmann susirinkusiems pranešė šitą įskymą.

a) Prieš 4 valandą po piet 6 d. Rugs. Chateau des Bruyeres piliečiai turi sunėsti visus pas juos ginklus, amuniciją ir fejrverkus. Kurie to nepaklausys išstato save smerties pafijoje. Jie bus sušaudyti ant vietos arba karisikams bus nužudyti, nebent jie išrodys savo nekaltybę.

Visi Beyne Heusay, Grivegneie, Bois de Greux ir Fleron'o gyventojai turi būti namuose prieš saulės nusileidimą (dabar 7 valandą). Namuose, kolei nemiega, turi būti šviesa, durys turi būti uždarytos. Kas neišpildys šitos tvarkos papul po didela bausme. Kas pasipriešys šitiems įsakymams bus sušaudytas.

o) Negalima priešintis komandantui, kad šis lankosi po namus. Kiekvienas gyventojas privalo net neliepiamas atidaryti ysius savo namo kambarius. Kas pasipriešys, bus sunkiai nubaustas....

Idant užsitikrinti, kad įsakymai bus užlaikyti laikysime užstatytuosius Flerons forte. Užstatų gvyvėbė prigulės nuoto, ar gyventojai paliks ramiis, kas nebūk atsitiktų.

Irinksiu užstatytuosius, kožnai parai. Jei po 24 valandų jų vietos neužims kiti paskirti tai jie dar pasiliks 24 val. po sargyba. Bet jei po šitai ant trairai jū nepakeis kiti, jie bus nužudyti. Užstatytieji asmens bus renkami iš kunigū, burmistrų ir civiliškos administracijos viršaidū...

Jei kas žino apie petrolejus, benzino, benzolio ir panašių skystimų sandėli, turinti per 100 galionų, o nepranešs vietos komandantui bus sušaudytas ant vietos....

Kas nors nepaklausys komandos „fankas augštin“ palieka kaltu smerties bausmės... Kas nors, ne vokiečių kareivis, eitu į Chateau des Bruyeres ar į sodą po 6 valandai vakare iki 6 ryte bus smerčia baustas...

Pranešimas iškabintas Bruxe liejeje ir apielinkėse 5 d. spalju 1914.

Vakare 25 d. Rugsėjo išardyta gelžkelis ir telegrafas tarp Louvenjoli ir Vertryko. Tađgi abiem viršimėtom vietom 30 d. Rugs. įakytą pristatyti užstatytuosius.

Ateityje vietų, kur panašūs atsitikimai įvyks, komonos bus baudžiamos be milarisdystės (vis tiek ar jos kaltos ar nekaltos).

Algimantas

arba Lietuvos XIII šimt-
metyje.

Parašė DR. V. PIETARIS.

Viena puikiausių lietuvių kalboje
istoriška apyknka, 5-je tomuose.

Kaina atskiro tomo 50 c
Visi 3 tomiai sykiu 82 50

"Žvaigždė"

3254 Richmond St. Philadelphia, Pa.

DIDELIS PASIŪLIMAS

Šiuo pasiūli-
mu ir šioje
paakėje mes
250 vokiečių
kareivių už
10 centų
250 kopų-
pajūgais ar
dinamitu.
Užsigalvoti
pabėgimą
[Aukštųjų
kapo Kreolės
R.M.]

LIRA

P. Lorillard Co., New York City

Tađgi iš visų vietų artimų gelžkelniui ir telegrafui paimta užstatytieji ir jei bus padaryta blėdis gelžkelniui ar telegrafui, vietos užstatytieji bus sušaudyti. Toliaus visiems kareiviams, saugojantiems gelžkeli ir telegrafo, prisakytą šauti į kiekvieną pažvelgtinai basiantinanti prie gelžkelio ar telegrafo linijos.

Belgijos jeneral gubernatorius
Baronas von der Goltz.

Pranešimas Bruxe lieje 1 d. Lapkričio 1914.

Karisikas teismas išdavė šį pasmerkimą 29 d. spalju 1914.

1) Policistą de Ryckere penkiems metams kalėjimo už užpuolimą vokiečių agento, už sužeidimą su kitais dviejose atsitikimuose, už leidimą pagėbti suareštuotam ir užpuolimą vokiečių kareiviu.

2) Policistas Leghars trims metams kalėjimo už užpuolimą ant vokiečių agento, už leidimą ant vokiečių agento ir leidimą pagėbti kaltininkui; šitas nusprendimas užtvirtintas jeneral-gubernatoriaus barono von der Goltzo 51 d. spalju 1914.

Bruxellės miestas, išskiriant priemiasčius, y a nubaustas už prasikaltimą polioisto de Ryckere prieš vokiečių kareivių padidinta bausme 5 milijonų frankų.

Bruxellės gubernatorius
Baronas von Lutwitz.

Ištrauka iš Belgijos ištyrimo komisijos šešto raporto.

Po tokių atišaukimų kas nusistebės iš židvonių pasielgimo, plėšimo ir išnaikinimo, kuriuos darė vokiečių armija, jei kur nors jai pasipriešinta. Jei į vokiečių korpusą ar žvalgus kariumenės kareiviai šovė ties kaimu, o paskui priversti buvo pasitraukti, tai vokiečiai už tai kaltino gyventojus. Civiliškus piliečius kaltinta už šaudymą arba padėjimą apzinti ir be ištyrimo pasmerkama vietos sudeginimui, grobimui ir dalis gyventojų nužudyta.

Ištyrimo komisija jau paminėjo tuos faktus savo Rugsėjo 10 d. raporte (trečiame).

Faktai paskiaus surinkti patvirtino jos išvedimus. Neapkenčiami pasielgimai, atkurti visose šalies dalyse, turi visuomenišką charakteri ir užtraukia atsakomybę ant visos Vokiečių armijos. Tai vien pritaikymas išaugšo sugalvoto plano — išpildymas įsakymų, kurie padarė iš priešų kariumenės Belgijoje „barbarų gaują ir padegikų šaiką“. Komisijos raportas turi garbę perstatyti jums pone ministeri, ypatingai atsitikimus, kurių teatonai buvo Aerschot'o ir Louvain'o miestair Antwerp'o bei Brabant provincijų komunos. Nauji raportai bus veik jums pasiūsti, kurie leis jums pažinti baisybę užpuolikų pasielgimo kitos šalies provincijose, labiausiai Liegė'o, Namur'o, Hainault'o ir Flamidau.

Pasirašo: Cooreman pirmininkas,
Griovas Goblet d'Alviella,
vice pirmininkas,

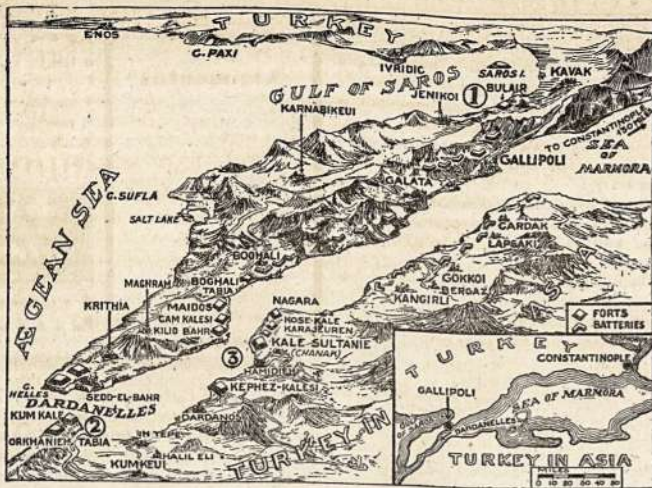
Karžygis Ernest de Bunewick
ir Orty.

Taip tai baisiai nupiešia barbarišką vokiečių užpuolikų pasielgimą Belgijoje jų pačių dokumentai. Ir Lietuva žemės jau antrą kartą vokiečių terijuojamas, be abejo ne kiek mažias kenčia au užpuolikų daroma skriauda, ypač, kad juos veja iš ten drūsnė Rusų kariumenė. Akyveizdoje to visko turime daugiau mislyti apie savo tėvynės vargus ir kančias. Turime itenti savo visas pajėgas, kad kuodaugias auų nukriaustai tėvynei surinkti irgi apie jos vargus bėdas ir nekaltą kraują pasauliui pranešti. Iki šiol visose pasaulio dienrašciai, pranešdami apie baisiausius mušius mūsų tėvynės laukuose vis vadina ją „Šiaurine Lenkija“. Už mūsų skriaudas, mūsų vargus, ašaras, kraują gyvastį Lenkijai bus nauda po kareai, lenkai jieškos atlyginimo?!

„Žvaigždės“ Velykų numeris

šimtet bus žymiai padidintas ir įdomus. Ponai bizneriai (vertelgos) kurie nori savo reikalus aname pagrąsinti, iš anksto privalo pasiteirauti apie apgarsinimų kainas. Nėw York'o apielinkėje apgarsinimus priima „Žvaigždės“ Brooklyn biuro užveizdėtojas p. M. Milukas.

Naujas Dardanel'ų žemlapis N. 1. Saroso prielauka (gulf), kur stovėjo prancūzų laivai šauja per visą Sajungiečių siaurumą ir užpakalį Dardanel'ų fortų. N. 2 parodo jau sudaužytus turkų fortus. N. 3 parodo vietą, kur Dardanel'ų susmaugoje stovi Sajungiečių laivai ir bombarduoja antrąją turkų fortų eilę.

Žinios iš Europos Karės.

(Taša nuo 1-mo pusl.)

Graikai nori kariauti.

Rymas, 8 d. kovo. Visoje Graikijoje ir Italijoje žmonės šūkiauja prieš vokiečius, reikalaujanti, kad jų valdžios padėtų Sajungiečiams kariauti prieš Vokiečius ir Turkus. Graikija palaiko nuo įsimašymo ir karę jos karalius, kurio pati yra tikra vokiečių kaizerio esere. Bet abejotina, kad ilgiaus karalius įstengs sulaukyti Graikiją nuo karės. Premjeras Venzelos ir kiti ministrai padekavojo karaliui už tarnystę ir atsakė nuo savo urėdų, kad ansai nenorėjo apšaukti Turkijai karės. Žinia apie ministerių atsakymą padarė netik Graikijos bet ir Italijos valdiškose sferose didžiausią sensaciją.

Turkų ambasadorius Sali Bey persergėjo Graikijos valdžia, kad, jei 24 etotų Sajungiečių pusėje, tai turkai išuždysią visus graikus Konstantinopolije. Kaizeris Vilhelmas irgi pranešęs Graikijos karaliui, kad jei ans pakels karę prieš Sultoną, tai Vokietija apšauksianti Graikijai karę.

Graikijos sostinėje universiteto studentai padarė demonstraciją vakar (nedėlioje) prieš valdžios politiką — nešikšti į karę. Demonstrantai atėjo prie Sajungiečių ambasadorių rumų šaukė: „Valio Sajungiečiai, Salin Turkai!“

Atenai 9 d. Kovo. Vieton atsisakiusio nuo ministerijos pirminiko vietos Venzeloso, atstovas Gunaris, karaliai prašyti, pasiryžo suorganizuoti ministeriją, kuri palaikysianti Graikiją nuo įsimašymo ir karę. Valdžios šalininkai įkalbinėja graikų liaudžią, kad dabartiniam laikui Graikijai įsimašyti į karę, Bulgarija, didėjos priešininkė, iš to pasinaudotų, užpuldama susiedines Graikijos žemes.

Subombardavo turkų fortus.

Petrogradas, 9 d. kovo. Rusų laivynas ant Juodųjų marių pereitą nedėliu subombardavo tris turkų portus, beje Zunguldiak, Kozlon ir Kilimti. Rusai sugriovė tuose portuose triobėsius, daugiausiai anglų sandėlius, taipgi keliose vietose parako magazinus. Rusai paskandino taipgi 8 turkų tavorinius laivus.

Rusų laivynas plaukia ant Bosforo. Kaip praneša telegramos iš Londono, rusų Juodųjų marių laivynas plaukia linkui Bosforo.

Turkų laivai, kurie slapta išplaukė iš Dardanel'ų, manoma, iriasi per Bosforą sutikti ataką ant Konstantinopolio iš rytų. Smarkiausias turkų laivynas karės laivais tai skraiduolis „Sultan Selim“, perdirtbas iš vokiečių Goeben'o. Sulig telegramų iš Konstantinopolio viena Sajungiečių torpedinų laivų Dardanel'uose paskandinę turkų kanuolinkai. Tečiasu oficialio patvirtinimo tai žinia nėra.

Sulig Petrogrado raportų ant viso Nemuno — Vislos fronto tebesiaučia atkakli kova. Apie Gardiną karės stovis posenove. Kaikuriuose vietose rusai laimėjo mūšius. Apie Mocarze jie paėmė šešias mašines kanuoles, keturis apicierius ir kelis šimtus kareivių. Taipgi paėmė nelaisvės pusetinę skaičių vokiečių užimdami Konopkio aprūtinimus, ir pietus nuo Mlava.

Tečiasu vokiečiai garsina, kad jie visą rusų ataką atmušė ir daug paėmė rusų belaisvių į šiaurryčius nuo

Lomžos. Taipgi būk rusų žygis irytus nuo Plocko ir gi buvęs be pasekmės. Visiška rusai pralaimėję savo nakties ataką ir rytus nuo Skiernovcie.

Karpatuose, Zakliczyn'e (į pietryčius nuo Kriokavo) rusai paėmė nekurias austrų sudrūntintas pozicijas.

Prancūzai stumia atgal Vokiečius.

Belgijoje Dunes srityje vokiečiai įtemptomis spēkomis mėgino prisitartinti prie prancūzų tranšėjų, bet pastarieji dvilika sykių priešus praginė.

In šiaurę nuo Arras, Notre Dame de Lorette apylinkėse mūšiai davė Sajungiečių armijoms blizgančias pergales.

Ketvergo vakare jie paėmė vokiečių visą mašininų kanuolių kompaniją. Pėtnyčios vakare priešas vėl užtakavo, bet prancūzai juos atstūmė ir atsėmė pozicijas, kurias vokiečiai valdė per dvi dieni ir suglemė daug belaisvių.

Rhelmsas buvo bombarduojamas visą dieną. Sampanjioj, Perthes apylinkėje prancūzų kariumenė žymiai pasivairė pirmyn. Ketvergo vakare jiems pateko visos vokiečių gvardijos kompanija.

Pėtnyčioje laimėjo dideli mūšių plotą ant viso fronto. Ant Alzaicijos sienos, kaip tvirtina raportai iš Paryžiaus 7 d. kovo, prancūzai paėmė su diele pasekmė mies telį Imberk ir dvi kalnų viršūnes Vogezuose. Vokiečiai nukentėję sunkius nuostolius batalijose apie Notre Dame de Lorette, kur prancūzai paėmė jų kelias tranšėjas ir atmušė visas atakas.

Vokiečių 8 povandeniniai laivai paskandinta Londonas, 5 d. kovo. Anglijos kanale pereitą savaitę laiko paskandinti Britanijos laivais keturi vokiečių povandeniniai laivai. Bet atrasta Norvegijos pakraštyje ir sudužusio užpuoliko „U-9“ įros, kuris, kaip žinia nuvarė ant jūrių dugno Britanijos skraiduolis Hogue, Cressy, Abuokir ir paskiaus Howke. Apskaitoma, jog visų vokiečių pastaruoju neteko savo 8 povandeninių laivų.

Trumpos žinutės iš visur.

— Londonas, 8 d. kovo. Šeši Britanijos aeroplantai praėjus nedėliu paleido šešias bombas ant Ostendo (Belgijoje) vokiečių povandeninių laivų pataisymo stotyje ir keturias ant Kuresal, kariumenės stovyklės. Manoma tą bombardavimą daug blidies vokiečiams padarius.

— Washingtonas, D. C., 8 d. kovo. Meksikos revoliucionierių vadų sukelta toje respublikoje anarkija privertė Suv. Valstijų valdžią pasiųsti į Vera Cruz'ą karės laivus, saugoti pašaliečių gyvstį ir turtus. Carranzos generolas Obregon su savo plėšikų gauja rengiasi apiešti Mexico City. Jo vieton smelkiasi ten Zapatos tokia jau galvažūdinga kariuona.

— Rymas per Paryžių. Iš Genoa praneša, kad 15.000 tonų ryžių, avių ir pupų, pasiųstų iš Seville Ispanijos, Vokietijai tapo užlaikytą Oneglia'e, Genoa užtakos porte.

— Lisbons, Portugalija. Tos šalies piliečiai, išgrasinę bedievių slėgiančia valdžia, kelią smarkius maštus. Tų maštų apraminimui valdžia pasiųstus į Oporto skraiduolį Ademastar, vieną didžiausių Protugalijos karės laivų.

— Berline nuo 1 d. balandžio būsi visi teatrai uždarnėti, augšžiausios valdžios įsakymu.

— Austrijos kareiviai, kaip patirta iš karės belaisvių Rusijoje, kenčia didelį badą. Kaikurie armijoje negavė valgti per visą savaitę.

— Berlinas per Londoną. Pereitą subatą Lomžoje

batalijoje liko užmuštas vokiečių brigados komandantas generolas majoras Dittfurth, Prūsų parlamento sąnarys. Jis buvo gautas kaip rašėjas apie karės dalykus.

— New York'e lenkų komitetas n'kentėjusiems nuo karės tautiečiams šelpti jau surinko \$31.215.27. Didžiausia tošimos dalis surinkta nuo koncertų, kurių rengimu užsima kelios prakilinės lenkės su žinomos giedorės Senbrich — Kochanska pagelba.

— New York'e iširta, jog tarpe 690 vaikų pataisos namuose, 400 jų turi tėvus girtuoklius.

— Vokiečiai sumažino savo kareiviams duonos porcijas. Pirmą gavdavo du kareivių kasdieną vieną bandą, o dabar viena banda turės tris pasikakinti.

— Liverpool'yje laivų iškraustytojų straikas, suvaržęs Atlantiko komunikaciją kelioms dienoms, užsibaigė. Visi straičiaiariai grįžta darban.

— Antverpo miesto vokiečių kariškoji valdžia uždėjo \$10.000 bausnės užtai, kad paskelbimai apie vokiečių pergales Rytų Prūsiose buvo keno tai apgadinti.

— Amsterdamas per Londoną. Pereitą savaitę netoli Tirlemont, Belgijoje nuopuolė Zepelinas su 41 keleivių. 17 jų žuvo, keti liko išgelbėti.

[vairios Žinios.

Lenkų legionai. Lenkams rusai leido sudaryti legionus ir kariauti drauge. Lenkų „Tautinis Komitetas“ dabar kviečia lenkus stoti kariuomenėn ir kariauti prieš vokiečius. Tarp lenkų nėra vienybės. Vieni kariauna su vokiečiais ir austrijokais, kiti su rusais prieš vokiečius.

Nusinuodijo spiritu. Per sausio mėnesį nusinuodijo Varšuvoj stipriuoju spiritu 24 asmenys (ašobos). Nuo pradžios karo t. y. per 6 mėnesius nusinuodijo. Varšuvoj stipriuoja spiritu 100 asmenų.

Bado maištai Ispanijoje. Madridas, 9 d. kovo. Visoje Ispanijoje baisiausias bedarbė ir neapsakytas vargas. Nors Ispanija ir yra neutrališka dabartinėje karėje, bet ji nemažiau kenčia nuo karės kaip kitos kariaujančios šalys. visur branganybė neapsakytą, o uždarbių nėra. Nekuriose vietose taip didelis vargas, kad žmonės gali valgti tik vieną kartą 2 dienas. Kaip kur atsitiko, juog motinos nuo bado iš galvos išėjusios nusidžudė, savo vaikus nužudydamos pirma. Daugeli vietų badaujanti pakėlė bausius maštus. Policijai su dideliu vargu pasėkė numalšinti badaujančius tik, kada nušovė anų vadus.

Sunės amunicijos transportui. Austrijos valdžia gavo iš Greenlandijos 90 šunų važiujamū amunicijos Karpatuose sniego užverstas kelias. Tos rūšies transportas pasirodė didei pasekmingas.

Prancijos feldmaršalui reikalauja kunigaikščio titulo. Prancūzų laikraštis „Ori de Paris“ pataria, kad generolui Joffre, Prancijos kariumenės vyriausiam vadui būtų suteiktas Marne'os kunigaikščio titulas, išreikškimui jam prancūzų tautos dėkingumo. Anot to laikraščio, generolas Joffre, kaip gabus kariumenės komandantas pilnai užsitarnauja už savo didžius nuopelnus tokį titulą.

Už ateivius.

New York'o valstijoje buvo įstatymas, sulig kurio prie visuomenišku darbų pirma vieta prigulėjo darbininkams piliečiams. Ateivius darbininkus tiktai tuomet galima buvo imti, jeigu truko darbininkų pilečių. Sulig taji įstatymą, užtvirtintus neseniai apeliacijos teismo apie 10.000 ateivių, neturinčių pilečių popierių atstatyta nuo darbo prie požeminį miesto gelžkeliu. Bet atstatytųjų vieton neatsirado sugebančių dirbti ir visas darbas turėjo eustoti. Laikraščiai ir visuomenė pakėlė protestą ir dabar legislatura atšaukianti tą įstatymą, kuri ir pats gubernatorius pripažįstąs netikusiu. Tik kel darbininkiškujų unijų viršaičių spyrėsi, kad jis būtų paliktas.

190 negyvų angliakasykloje. Hinton, W. Va. Pereitą savaitę čia atsitiks nelaimė Layland angliakasykloje, sako, nemažiau 190 darbininkų palaidojo. Liga šiol tepasisekė išimti 89 lavonus.

Paskiausios naujienos iš karės.

— 200 austrų liko užmušta dinamito eksplozijoje, kuri atsitiko Koloszar'e (Transilvanijoje) barake.

— Italijos karės laivai, sakoma, plaukia ant Dardanel'ų.

— Lietuvoje eina kruviniausi mūšiai, kuriuose rusai įtepmė pagigas nor vokiečius nustumti nuo Osoviec'ų.

— In Wasington'ą atėjo žinia, kad Vokiečių skraiduolis „Prinz Eitel Fridrich“ — kuris daug sąjungiečių laivų nuvarė ant jūrių dugno, 28 d. sausio paskandino ir Suv. Valstijų prekių laivą „William P. Frye“ su kviečių lodu.

— Geneva, Sveicarija, 10 d. kovo. Vokiečiai išėjo 30.000 ramių gyventojų iš užimtų kaizerio kariuona vietų Prancijoje.

Kulturiški Barbarai.

Prancūzas mokslininkas prof. J. Bedier išleido knyga „Les crimes allemands d'apres temoignages allemands“ — Vokiečių kriminalai sulgę vokiečių liudijimus. Ties knygoje jis paduoda fotografikiškas kopijas vokiečių viršaičių įsakymų ir ištraukų iš vokiečių kareivių dieninių, kurios neužginčijami liudija apie vokiečių armijos barbarybę.

Štai nekurius ištraukos:

Badeno brigados jenerolas Stenger 26 d. Rugsėjo 1914, išdavė šį įsakymą: Nuo šios dienos nereikia imti jokių nelaisvų. Visokie imtiniai turi būti užmušti. Sužeistuosius apsiginklavusius ar be ginklo užmušti. Visus belaisvius didesnėse susitelkusiose formacijose reik nuzudyti (Gefangene auch in grosseren geschlossenen Formationen werden niedergemacht). Tenepalieka mūsų užpakalyje nei vienas gyvas priesas“.

Profesoriaus Bedier savo veikalė parodo, juog šitokiai tikrai barbariškas jenerolo įsakymas buvo apgarsintas ir nekuriuos atsitiktiniuose jį išpildyta.

Prof. Bedier cituoja pirmos kompanijos, 154 pėstininkų pulko subalterno Klemto korespondenciją, tilpusią Silezijos Jauresches Tageblatt, aprašančią 24 d. Rugs. pergale ties Hannonville, Lotaringijoje.

Klemtas išreiškė savo pasistebejimą iš prancūzų narsaus pasipriešinimo. Pagaliau, girdi, prancūzai buvo nustumti atgal, vien girdėtis buvo sužeistųjų stenėjimai, bet, anot Klemto „mūsų minkštesnės širdys vyrai davė sužeistiesiems po kulka išgelbėjimo, kiti durtuvą ar kirtį su kalavija, kaip papuošė... Jie gulėjo sužeisti ir maladvo susimylėjimo.

Bet nepaisydami ar apie sunkiai ar lengvai sužeistus mūsų narsus šauliai uždėjo tėvynėi iškašius, kuriuos ji būtų turėjusi panešti dėl tu skaitlingų priešų“.

Klemt užbaigia savo raštą eilėmis, o jo leitenantas de Niem patvirtina jo korespondenciją, kaip teisingą aprašymą. Jauresches Tageblatt redaktorius patalpindamas tą įdomią korespondenciją uždėjo antgalvi „Mūsų pulko šlovės diena“.

Prof. Bedier paduoda viso to artikulo facsimile ant 32 ir 33 puslapių savo knygoje. Ar atsirais kita kokia tauta, išekyrus Vokietiją, kur tokias naujienas galima būtų garsinti kaip šlovings daiktą?...

Havarijos kariumenės oberleitenantas A. Eberleim laikraštijje Muenchner Neuste Nachrichten (7 d. Spalių 1914) aprašo su pasididžiavimu savo veiksmą Saint Die mieste. Aprašo sunkumą kovos gatvėse ir sako: „Pamėme tris kitus piliečius (nekareivius). Tada gera mintis atėjo man ir galva. Pasodinome juos ant kedžių viduryje gatvės. Laužymas rankų, anų pusej verkimas, iš mūsų pusės keli smūgiai su atbulu karabino galu. Pamaži žmogus užsikietinti labai“.

Saudymas iš lanų susilpnėjo ir kova geriaus sekėsi. Toliau oberleitenantas tęsia:

„Kaip patyriau paskiau rezervistų pulkas įėjęs į miestą šiaurės puseje turėjo tokį pat patyrimą. Keturis piliečius, kuriuos jie privertė sėdėti viduryje gatvės, užmušė prancūzų kulkos. Mačiau juos ištiestus gulinius netoli ligonbučio“.

Tokiu tad būdu kariauja vokiečiai ir tokį kariavimo būdą palaiko vienas jų geriausių laikraščių.

Prūsų armijos, pėstininkų brigados, rezervistų batalijono, pirmos kompanijos kareivis Paul Spielmann liudija, kas atsitiko ties Blamont 1 d. Rugs. „Kraujas tyško ant visų namų ir kokių veidus matėme. Buvo baisu. Greit jie buvo visi 60 kartų negyvi ir tuojaus palaidoti. Zuvo senos moterys, tėvai ir viena nešėia moteriškė. Trys vaikučiai apsikabino kartu ir buvo užmušti. Bažnyčios stogas ir altorius buvo sunaikinti. Jie turėjo telefonų susieinimą su priešų. Sūvis už šūvi. Griausmas už griausmą“...

Dar gyviaus aprašo Pilypas Kamens, 178 Saksonijos pulko kareivis, išdeginimą Dinanto mieste:

„Ineinant į miestelį gulėjo apie 50 piliečių, sušaudyti už tai, ką pasislėpę šovė į mūsų kareivius. Naktį dar daugias buvo sušaudyta, taip juog galėjome suskaičiuoti 200. Moterys ir vaikai su lempomis rankose buvo priversti būti liudininkais to baisaus regėjimo. Tada mes atsisdė tarp lavonų valgėme savo ryžius, nes mes nieko daugias nebuvome valgę nuo ryto“.

Vienuoliktos pjonierių batalijono užmušto vokiečio kareivio dieninyje rašoma: „Langviller (22 d. Rugs.) Kaima išnaikino vienoliktos batalijono pjonieriai. Trys moterys pakartos ant medžio. Tai pirmi negyvėliai, kuriuos išvydau“... Paskutinis užrašas to kareivio dieninyje skamba: „tadgi sunaikinome 8 namus su anų gyventojais. Viename subadyta du vyrai su pačiomis ir jauna 18 metų mergaitė. Man būtų buvę jos gaila, nes ji išrodė taip nekalta. Bet niekas negali sulaikyti įnirtosios gaujos, nes tokioje valandoje jie neyra žmonės, bet žvėrys“...

Aštunto korpuso kareivis Hassemer rašo apie sudeginimą gyvais piliečių Sommepey, Marne'os departamente: „3—9—1914. Baisi žudynė. Kaimas sudegintas, prancūzus metė į degančius namus. Piliečiai visi sudegė su namais“.

178-to Saksonijos pulko apicieras rašo 26 d. Rugs.: „Grazų Gued' Hossos miestelį sudeginta, nors nekai-

tai. Biciklistas parpuolė, jo karabinas iššovė. Tuojaus jie (vokiečiai) šoko į tą pusę. Jie metė piliečius vyrus gyvus į ugnį. Reikia tikėtis, kad tokios baisybės neatsikartos“.

Skaitydamos tokius faktus pačių vokiečių užtvirtintus, turi pavadinti anuos kulturiškais barbarais. Dieve sergėk šali, kurią tokie žmonės su kardu rankoje užpuola. Dieve sergėk ir mūsų Lietuvą, kur tarp vokiečių ir rusų eina dabar įnirčiausia karė. Zet.

Is Kataliku Gyvenimo.

ATEME MALDA RAMYBES ISPRASYMUI. Dauge-lyj Prancijos vietų rėdas atėmė lapelius, kuriuose buvo atspaudinta šv. Tėvo maldą viso pasaulio katalikams išprašymui ramybės ir santalkos tarp kariaujančiųjų valst Paryžiaus areivyskupais ir kiti vyskupai išaiškino katalikams, kad šio maldoj prašoma tokios santalkos ir ramybės, kad pergalėtų toji šalis, kuri kariauja už teisybę ir tiesą. Su šituo maldos išaiškiniu sutinkas ir šv. Tėvasi.

RUSU PASIUNTINIO APSILANKYMAS PAS SV. TEVA. Iš Rymo praneša, jog Popiežius Benediktas XV priėmęs privatinę audijenciją rusų pasiuntinį Jusupova.

NAUJU KAPINIU STEIGIMO SUMANYMAS VILNIUJE. Darbartiniai Vilnių kapai gal neužligo bus uždaryti, nes nebėra vietos kur laidoti numirėlius. Miesto valdyba duosiant žemės naujos kapinėms Kuprijoniškių folvarke, už pravoslavų kapinių. Tik naujos kapinės būtų labai toli nuo miesto.

GALICIJOS KATALIKU UNJOTU ARCIVYSKUPAS GRAFAS SEPTICKIS, kuris dabar gyvena Kurske, prašė rusų rėdo, kad jam leistų apsigyventi Petrapilė. Rusų redas atmetė jo prašymą.

TEVIŠKEJE (Suvalkijoje).

Pasirodo, kad mano namiškiai dar devyoniomis dienomis prieš karo paskelbimą jau žinojo, kad tikrai karas busias. Mat, liepos 26 d. atvažiavus iš Prūsų Alvitano ir šv. Onos atlaidus mano sesuo su savo vyru (antroji mano sesuo išėjęs į Prūsosna už ūkininko ir gyvena Ūnagarčių kaime, netoli Bildviečių) pasakė, kad Prūsouse jau viskas prirengta prie karo: atsarginiai jau pašaukti, arkliai ir galvijai rekvizuojami, įsakymai šaltyšiams išsiuntinti, — vienu žodžiu, pasieniu jau baigiama slapta mobilizacija. Bet mūsų šalis vis nenorėjo tikėti. Anot jų: „kas galėjo tikėtis“.

— Papasakokit, kaip jūs nuo vokiečių bėgote? Kodėl Vilniun neatvažiavot? — užklausiau jų.

— Norėjome ir žadėjome į Vilnių važiuoti— pradėjo motina, — tik mums nepasisekė. Mes visai nežinojome, kad jau per Vilkaviškį mūsų obozai grįšta. Tik išgirdome, kad jau netoli šaudosi apie Pajevoni. Keliose vietose pradėjo degti, o čia rūs kazokai būriais per laukus pralėkė. Iš jų ir sužinojome, kad vokiečiai jau vejai. Mes tuojau puolėmės vežimą rengti ir arklus kinkyti. O čia, kaip tyčia, tėvas susirgo ir atsikelti iš lovos negali. Petronė taip-pat antra savaitė po gimdymo dar tebesergo. Bet ji atsikėlė. Kas papuolė po ranka, tą vežimą įsidėjome ir visai susedė išvažiavome. Tik vienas tėvas namuose liko. Iš pradžių mes žadėjome nuvažiuoti tik į Kazio tėviškę ir ten palaukti. Taip ir padarėme. Iš ten Kazys, permainęs arklus, grįžo atgal tėvo painiti. Bet ji pusiaukelėje kazokai susitiko ir sulaukė. Ingazdino, kad vokiečiai jau arti, jog galis stačiai jiems ir nagus pakliūti. Sugrįžo jis be nieko atgal, ir mes vėl toliau važiuome arčiau prie Marijampolės. Prie mūsų prisidėjo dar apie 20 vežimų iš aplinkinių kaimų. Netoli Marijampolės apsinakvojome

pas vieną ūkininką. Naktį buvo tyku, tik vakarus visas dangus nuo gaisru buvo nušvitęs. Visą naktį nemiegojome, tik valkai apie vidurnaktį sumigo.

— Ant rytojus iš ryto buvo ūkanota, nieko nematyti, nė nęgirdėti. Išėjo Kazys į kištą kaimo galą su kitais pabėgėliais pasikabėti, kurion pusėn važiuoti, kad ant prūsos neužlipus. Tik jam beinant per kaimą, sužvimbė kelios granatos, langai sužvažėjo, o žemė sudrebėjo. Vėl kas gyvas puolėm vežimą. Iš kur šaudė ir kame krinta granatos per ūkanas nieko nematyti. Tik girdim, kad vis dažniau ir dažniau jos pro mūsų galvas zvimbia. Bėgom tolyn. Pasukom Liudvinavo pusėn. Per Marijampolę nevažiuom, bijojom, kad tiltai nebūtų suardyti. Su mumis važiuo daugybė vežimų, kaip į atlaidus didžiulius. Jau Liudvinavas buvo pilnas žmonių prisigrūdęs. Už trijų verstų už Liudvinavo vėl pas vieną ūkininką sustojom pernakvoti. Vyrai, užkandę pieta, sugrįžo į Liudvinavą pasiklausyti, ką žmonės kalba. Pavakare žadėjo sugrįžti. Bet jau ir sutemo, ir naktis atėjo, o vyrų kaip ner, taip nēr. Negrįžo nė ant rytojaus. Kur tai toli, gal apie Marijampolę girdėti šaulymai. Tada išėjo drausenės moters vyrų įieškoti. Bet ir tos žuvo. Tis apie pietus sugrįžo vienas vyras. Jis pranešė, kad vakar atėjo į Liudvinavą keli šimtai vokiečių ir nieko iš miestelio neiešė, kas ji atėjo.

— Taiji, vaikeli, — baigė motina — taip ir turėjome grįžti. Juk be vyrų vienos moters su vaikais kur beisi?

Litūdna istorija. Bėgant serganties ir su mažais vaikais, net dviejų savaičių kūdikiu, ištikrųjų reikia daug vargo pritrirti. Panašiai bėgo ir kiti.

Tik ūkininkų didžiulia neusukio pabėgti, ypač tie, kurie toli nuo miestelių, o arčiau sienos gyvenę. Juos staiga vokiečiai užklupo ir sulaukė.

— O jus, tėti, kaip vokiečiai sutiko? — užklausiau tėvo, kuris dėl ligos negalėjo su visais namiškiais bėgti.

— Kaip prūsai emė visais laukais eiti, ir liga mano kur tai išnyko. Inlindau išpradžį į sklepa, bet šaudymų arti negirdėdamas vėl išlindau. Tuojau raitelių apie dešimtis atėjo. Klausinėjo ar nešą kur rusiū. Vienas jų lietuviškai kalbėjo. Aš pasakiau, kad nieko nežinau. Apžūrėjo visas trobas ir vėl išėjo. Paskui atėjo pėstininkai, reikalavo valgyti. Aš pasiėmiau dvi palti lašinių ir duonos ir davinėju šmotais, kas tik prašė. Vis vieni išėidavo, kiti atėidavo. Visus lašinius ir duoną išdalinau.

— Na, ar nieko nemokėjo už valgi? — paklausiau.

— Kur tau mokės, nustverė lašinių bėgo toliau. Tik ant rytojaus, kai apsigyveno trys aficeriai ir keli kareiviai, tai tie mokėjo, kiek norėjo. Vienas apicieris net lietuviškai mokėjo.

Mano tėviškėje vokiečiai daugiau savaitės išgyveno. Perdaug nenuskriaudė, nes lietuviai aficeris šiek tiek apsaugojo. Maisto taip-pat nepelė, nes tėvas pirmąjį dieną daug tykai išdalino. Bet kaimynuos, jeigu geruoji maisto neatidavė, tai patys vokiečiai visur krėtė, ir kas tik po ranka pasitaikė, viską grojo. Laimė dar, kad jems ilgal neteko ant vietos pastovėti: Kaip staiga atėjo, taip ūmai ir turėjo sugrįžti. Net mano tėviškėje paskubomis vieną arklį užmiršo. Taip-pat ne visur susepjo surekvizuoti arklį, šiaip gyvulių ir kailinių.

Bet vis dėlto susepjo vokiečiai žmonėms pasirodyti, kad esą landūs ir plėšrūs. Niekados nepasitenkindavo tuo, ką gaudavo, bet visuomet patys viską išieškodavo ir užgrobdavo. Už maistą pinigus retai kam mokėdavo, tik už arklus ir galvijus kai-kam palikdavo raštėlius. Bet ir raštėliai ne visada tikri būdavo. Buvo ir tokie raštėliai, ant kurių visokių niekų buvo prirašyta, o apie vertę daiktų nė žodžio. Ir kultūringieji vokiečiai naudojosi žmonių tamsumu!

Apie mūsų kareivius žmonės, kiek patyriau, gerai atsiliepia. Ypač giria kazokus. Mat, šiaip jau kareiviai, mokėdami pinigų už paimtą maistą, moko derėtis, o kazokai, anot žmonių, kiek praši, tiek ir duoda. Užtat, nuvijus vokiečius, pirmuosius kazokus, kaip svečius, žmonės sutiko ir vaišino.

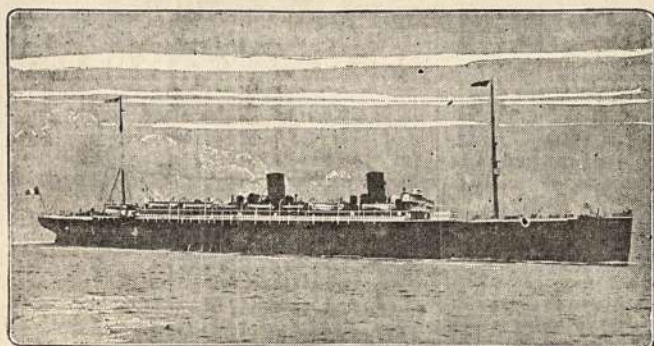

Photo by American Press Association.

Prancūzų linijos laivas La Touraine, užsidedęs ant Atlantiko okeano pereiną savaitę, turi 540 pėdas ilgio ir 59 pločio. Jis išplaukė iš New Yorko 27 d. vasario. Juomi važiuoti tik kelios dešimtys pasažierų, bet jis vežė daug prekių ir amunicijos į Pranciją. Ugni pasisekė užlopinėti ir laivas įstengė priplaukti prie krašto.

Zmonės dėl karo priežasties nuostolių turi daug, bet labai tu nesiskundžia. Sako, ką darysi, juk ant to valnos“.

Apie mano tėviškę gyvenimų mažai sudeginta. Vokiečiai permaža laiko turėjo pašeiminkauti: kaip smarkiajėje Suvalkijoje, tai dar smarkiau išėjo. Abėnai tose vietose, kur mūsų nebuvo, trobų mažai sudeginta. Suvalkijoje laimė, kad jie gyvenasėdijomis gyvena, bet jiems ir gaisrai ne taip skaudūs.

Visai kitoks buvo ūkininkų padėjimas tose vietose, kur didesni mūšiai buvo ir ilgiau vokiečiai šeiminkavo. „L. Z.“

SAVO PRIEDERMIŲ AUKA.

Didvyriai, dvasios milžinai, apsirėiskia ne tik mokelin-
tū tarpe, bet ir prasciausiai, bemokeliu žmonių tarpe.
Didelių žmonių su prakliniausiomis širdimis esama visur.
Jų dažnai žmonės visai ir nepastebi. Kartais tečiau vie-
nas kitas iš jų nušvinta pilnoje šviesoje ir apie juos visi
ima kalbėti. Štai šiomis dienomis pasaulis sužinojo apie
vieną tokią uželėptą didvyrę. Kalbame apie a. a. Jieva
Galmaizaitę, kun. Zebrio tarnaitę. Kol ji buvo gyva, jos
niekas nematė ir nežinojo, nes visada buvo prie juodo ir
sunkaus darbo. Dabar tik sužinota, kokios gražios dvas-
ios žmogus ji buvo.

A. a. vėlonę kun. Zebri didžiūma parapijos boikotavu-
si, kam jis nesitaikines prie jos norų, o norėjęs pildyti vyz-
kupijos istatus. Užtat ir ineigu parapija turėjusi labai
maža, nors ir skaitėsi viena iš didesniųjų. Kad šiaip
taip galus su galais sumezgus, reikėjo nelaikyti nei za-
kristijono, nei peckurio. A. a. Jieva pildžiusi visas tas
priedermes. Ji netik savo klebonui ir valgyti gaminusi,
ir apekalbdavusi, bet dar ir dielelė Bažnyčią šluodavusi,
ir dabūnusi, ir taip pat parapijos mokyklą apžiūrėdavusi.
Savo vargelių vargo tyliai, niekam nesiskųsdama. Krito
nuo rankų žmogžudžių, iki paskutinei valandai pasilikusi
ištikima savo sunkioms pareigoms.

Žmonės apvertino jos dorybes. Visų Amerikos tautų
laikraščiai plačiai ją paminėjo, kaip pavyzdinę žmogų.
Jos laidotuvsė (1 vasario), dalyvavo tūkstantinės mi-
nijos žmonių, nors po jos mirties suteikdamos jai pridera-
mą pagarba. Tik vienas lietuvių „Keleivis“ pasiskubi-
nė ją apjuodinti, parodydamas tuo savo juodą išsigimu-
siai siela.

Paskelbimas.

Nustebinantį pasekmę.

„Aš siunčėjums mano geriausia padėką ir pranešu,
kad aš labai sirgau ir turėjau pasiūkus du daktaru. Jie
pasakė man, kad meno kraujas yra išdžiustantis. Pilvas
nepriėmimas maisto. Tada aš atsiminiau Trinerio Ameriko-
niškojo Karčėjo Vyno Elixirą ir parsiūdiniau šešis bute-
lius. Aš suvartojau keturis iš jų ir jaučiaus visai gerai.
Dabar au čielas metas nuo to laiko ir aš nejauciu jokios
bėdos su pilvu. Aš esu 67 metų senumo ir norėčiau reko-
menduoti šitą gyduolę kiekvienam. P-nia Josephine
Andrie, Grand Rapids, Wis.“

Taip rašo sena moteris, kuri laimėjo nustebinančią
pasekmę. Si gyduolė išvalo žarnas, sujūdina apetitą ir
sutrūkina kūną. Kaina \$1.00. Aptiekose. Jos. Triner,
Manufacturer, 1833-1839 So. Ashland ave., Chicago.
Trinerio Linimentas duoda naują tamprumą nuvargu-
siems muskams ir sunariams. Jis sustabdo greit skaus-
mą. Kaina 25 c. ar 50., per krasą 35 c., ar 60c.

Katalogas Knygų

Kun. A. Miluko išleisčių

Algimantas arba Lietuviai 18-ame šimtme- tyje. Istoriska apysaka. Parašė Dr. V. Pie- taris. Penki tomai. Shenandoah, Pa., 488 pusl.	2.50
Apeigos Rymo katalikų Bažnyčios. Lenkiš- kai parašė kun. J. Lunkevičius. Vertė Ge- rutis. Antra laida. Shenandoah, Pa., 188 pusl.	60
Anima Vili. Marės Radzevičiūtės apysaka. Jono Montvilos vertimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 162 pusl.	75
Antanukas. Apysaka B. Pruso. Vertė Selimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 40 pusl.	15
Bajoro Vuošvis. Apysaka iš lietuvių gyven- mo. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 63 pusl.	15
Biurokratai. Apysaka iš paskutinių atsitiki- mų Lietuvoje. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 79 pusl.	25
Dūkiskios Dainos, Trakų paviete užrašytos.	75
Gyvačių Karalius ir kitos apysakėlės. Parašė Keaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa., 31 pusl.	10
Giesmes Svietiszkas ir Szvintas. Parašė kun. Drazdauckas (Strazdelis).	10
Iš kelionės po Europą ir Aziją. Parašė Pra- naičių Julė. Philadelphia, Pa., 380 pusl., 102 iliustracijos (paveikslai);	2.00
Audeklo aparais	2.25
Skuros aparais, paauskuotais kraštais	3.50
Iš daktaro pasakojimų. Rudens diena. Su- laukė. Parašė Satrijos Ragana. Shenan- doah, Pa., 69 pusl.	25
Išvakarės gret Lemano ežero. Parašė kun. M. Morauškis. Vertė Gerutis. Shenandoah, Pa., 172 pusl.	75
Kova ties Zalgiriais. Istoriska drama ketu- riose aktuose. Parašė Savasis (Dr. V. Pietaris) Shenandoah, Pa. 31 pusl.	95
Kunigo giminė. Parašė J. Gerutis. Shenan- doah, Pa., 68 pusl.	20
Kaip Kizjutė praleido šv. Jono dieną. Parašė P. D. Shenandoah, Pa., 63 pusl.	20
Krauninkas—Laižybos—Dievo žmonės. Pa- rašė Keaveras Vanagėlis. Philadelphia, Pa., 23 pusl.	10

Laisvės Metu. Apysaka iš paskutinių atsi- tikimų. Parašė Antanas. Seina, 1908 m. 187 pusl.	75
Lietuviškas Albumas. Dalis I. Istoriskos ir šiaipjau Lietuvos vietos. Parengė ir išleido kun. A. Mirukas Shenandoah, Pa.,	75
Lietuviškas Albumas. Dalis II ir III. Lietu- vos raštinkai, žymiausi vyrai ir tipai. Parengė ir išleido kun. A. Milukas.	1.50
Lietuviškos Pasakos. Spaudon parengė Dr. J. Basanavičius. Didelio formato knyga, 262 pusl.	1.50
Moterystė ir šeimyna. Iš vokiškos kalbos vertė J. Gerutis. Philadelphia, Pa., 41 pusl.	40
Mūsų Socialistai. Apysaka iš paskiausių Lie- tuvoje atsitikimų. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 57 pusl.	15
Melagių Dėdė. Vaizdelis iš Drukų gyvenimo. Parašė Keaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa., 27 pusl.	10
Mūsų Išganytojas Jezuus Kristus gyvenimi- s. Naujas pataisytas išleidimas. Shenan- doah, Pa., 209 pusl., su paveikslais.	75
Ne Mieste Laimė. Pranožiškai parašė Pierre L'Ermitė. Lietuviškai vertė Pranaičių Julė. Shenandoah, Pa., 206 pusl.	1.00
Nalšiačiai. Likimas tulso šeimynos. Vertė P. Str. Shenandoah, Pa., 81 pusl.	15
Nekaltybė. Iš vokiško vertė J. Gerutis. Shenan- doah, Pa., 89 pusl.	25
Pamokslai be kunigo. Pamokslai ir evange- lija kiekvienam nedėdieniui. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 214 pusl.	1.00
Pasakyk Matuše. Agnieška, Ant Garlaivio. Tris Satrijos Raganos apysakėlės.	15
Pradžia ir Išsiplėtimas Katalikų Tikėjimo. Parašė Vyskupas M. Valančius. Reika- lingiausia kiekvienam lietuviui katalikui knyga. Shenandoah, Pa., 235 pusl.	1.00
Susiskaldėliai. Vaizdelis iš mūsų sodiečių gyvenimo. Parašė J. Gerutis. Shenan- doah, Pa., 62 pusl.	20
Socialistai. Kas jie? Iš kur atsirado? Ko norį? Parašė kun. A. Civiškas. Shenan- doah, Pa., 124 pusl.	10
Saulė nusileidžiant. Iš mūsų Karionės. Ka- lėdų vakaras. Satrijos Raganos apysakė- lės. Shenandoah, Pa., 63 pusl.	15
Siapas ir anapus grabo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 210 pusl.	50
Sodžionių Teologija. Parašė J. Gerutis. Gra- žiausia lietuviška kalba šioje knygoje iš- deštytas visas Katalikų Teologijos moks- las. Shenandoah, Pa., 285 pusl.	1.00
Steponaičio Raštai. Pilnas pomirtinis vėlo- nės raštų (eilėms ir proza) išleidimas. Tvarkė Liudas Gira. Kaunas, 1912. 121 pusl.	1.00
Sventųjų Gyvenimai. Skaitymai kiekvienai metų dienai. Su paveikslais. Spaudon parengė kun. A. Milukas. Visi keturi to- mai	3.00
Drūtais audeklo aparais	3.50
Skuros aparais, paauskuotais kraštais	5.00
Valdimierius. Graži apysakėlė. Shenan- doah, Pa., 47 pusl.	10
Vaičiailio Eilės. Su vėlonio plačia bijografija ir paveikslu. Philadelphia, Pa., 1912. 157 pusl.	75

Užsisakant augėčiau minėtas knygas reikia
kreipties šiuo adresu:
"ŽVAIGŽDĖ"
3654 Richmond Str. Philadelphia, Pa.
arba
416 Hooper Street, Brooklyn, N. Y.

**Mato Miluko
SPAUSTUVĖ**

Atlieka įvairiausių spaudos darbus.

Apskaitymai už darbą suteikiami taipogi per laiškus
ant kiekvieno pareikalavimo.

Sykiu čia įsteigta

"Žvaigždės" Skyrius

kuriame galima atlikti visokius reikalus, paduo-
ti apskelbimus, užsisakyti laikraštį ir t. t.

416 Hooper St., Brooklyn, N. Y.
Kur sueina Grand St. ir Grand St. Extension.
(Arti Union Ave.)

IZIDORIAUS NAUSIEDO

Didžiausias Lietuviškas Pinigų Siuntimo

Bankinis Kontoras

917 - 33-rd St., Chicago, Ill.
Tel. Yards 2705

Parduodame laivakortes ant visokių linijų į krasj
ir iš krasjus.
Stunčiame pinigus į visas dalis sviete greičiau ir pi-
giau, už visus kitus agentus Amerikoje.

Užlaikom didžiausią krautuovę vyrų rūbų drabužių,
žemeryčių ir skrybėlių; turime didelį departamentų aukštinę
dailių: laikrodėlių, žiedų, spilkų, ir tt. Drauge užlaikome
didelį skryčių visokių knygų: maldaknygių, istorijų, pesnių
ir tt. Norėdama ką pirkti pirmiausia stiek pas mus, o būsi
užgandinta.

Jei UŽGANEDYSIM — pasakyk kitiems.
Jei NEUŽGANEDYSIM — pasakyk mums.

**IŠ KELIONĖS
PO
EUROPA IR AZIJĄ**

Ta knyga yra tai

Didžiausias savo rušies veikalas,

parašyta „Zvaigždės“ redaktorės J. Pranaičiūtės.
Knyga turi apie 380 puslapių ir papuošta
102 iliustracijomis (paveikslais).

Indomus toje knygoje aprašymai Prancijos, Bel-
gijos ir Vokietijos žemių, kur dabar verda Euro-
pejiška karė. Tie aprašymai papuošti daugeliu
ilustracijų.

Bet indomiausias beabejo yra aprašymai įspū-
džių iš Tėvynės ir iš senovės Lietuvos žemių,
kuriuos vienok viršija aprašymai Vidurinės Azi-
jos, Kaspijos ir Kaukazo žemių ir anų žmonių.
Nemažiaus idomus aprašymai apieju Rusijos
sostinių, Maskvos ir Peterburgo, su paminėjimu
lietuvių naujokynių istorijos tose vietose.

Knygos kaina . . . . . 2 dol.
Audeklo aparais 2.25
Skuros aparuose su paauskuotais kraštais 3.50

Ta knyga turi būti papuošimu kiekvieno lie-
tuvių namo.

Galima gauti "Žv." Knygyno

Polka -- Venus

Priestąsk 25c., o aplaikysi ką tik išleista polka partapi-
jonui ir smuikai (ekriškai); polka yra taip smagi, jog ir
šimtamečiai senukai noriai ją šoka. Apart to ji papuoš
partapijoną, nes jos viršeliai yra puikias tikrai artistiško
darbo. Viena kopija pasiūsta redakcijai dėl pažintėjimo.
Adresas autoriaus ir pardavėjo:

L. MISUNAS,
Box 398, Pequabuck, Conn.

F. R. BOGDAN

bažnyt. paveikslų tepliorius - artistas

Malevoja paveikslus altoriams, taipogi
artistiškai dekoruoja vidurį bažnyčių.

Darbas gvarantuotas.

F. R. Bogdan

162 Washington Ave., Newark, New Jersey

Naudingos ir Pigios Knygeles

Svetimos spaudos, gaunamos "Žv." knygyne.

- BALSAS Amerikiečių Lietuvių ir Tėvų Sventąjį Leoną XIII ir gyvenimai dviejų didžiųjų Dievo tarnų, Lietuvių: Kun. Andriaus Rudaminos, Jezavito, ir Kunigaikščio Merkelio Giedraičio, Žemaičių Vyskupo 5
- BLAIVININKU KNYGELE arba pamokymas apie blaivybę 5
- DIENELEI BREKSTANT. Zalvarnio eilės 20
- GAMTA — SVEIKATOS SALTINIS. Kam yra nemaloni sveikata? Tečiau retas kuris atskančiajai apie ją rūpinasi. Si knygelė suteikia pluoštelį reikalingiausių apie sveikatą žinių, todėl yra naudinga kiekvienam 15
- GYVOJO Ražančiaus įstatai 5
- GYVENIMAS šv. Jono Krikštytojo 15
- GYVENIMAS šv. Petro Apaštalų Kunigaikščio 20
- JAPONU PASAKOS. Zingaidūs pasakojimai 5
- KAS TAI YRA SOCIALIZMAS ir ar galimas daiktas tą mokslą įvykdyti. Naudingi pasiskaitymai kiekvienam tiesos įieškotojui 10
- KIPSAI PINTINEJE ir dvi žuvėjos. Dvi apsakėlės 5
- KRUVINA REVOLIUCIJA ar ramus kultūros darbas? Pašnekesys kataliko su revoliucionierium 5
- MIESTELIO ONUTE. Sulenkėjusiems lietuviams apsakymėlis 5
- MEILES AUKA. Apsaaka iš paskutiniųjų J. Kristaus dienų 5
- OBRSITELIAI. Galerija paveiklų iš maskolių gyvenimo Lietuvoje 25
- SU DIEVI! Vaizdelis iš rusų su japonais karo 10
- SVENTOJI AGNETE. Drama dviejose veikmėse. Labai tinka pasiskaitymui ir lošimui 25
- SVENTO KAZIMIERO Lietuvos karaliaus gyvenimas 10
- TRUMPAS LIETUVOS APRASYMAS. Su paveikalais. Pamokinanti pasiskaitymai kiekvienam, kuris nori susipažinti bent kiek su savo Tėvyne—Lietuva 25

Teiksitės patėmyti, kad minėtų knygelėlių turime tik mažą skaičių egzempliorių ir jos neištrauksime abelnan mūsų katalogon. Todėl, kurie nori jas gauti, lai pasiskubina su užsakyimu.

Laiškams ir pinigams siųgti antraštes:

3654 Richmond St.,

Philadelphia, Pa.

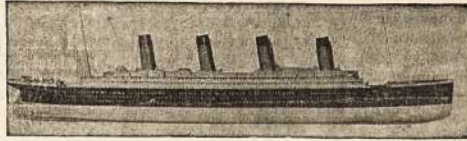
Telephone 9537 Spring

LIETUVIAI, KREIPKITES PRIE SAVUJU!

Keliauk in Lietuvą ir iš Lietuvos

visad per

Geo. J. Bartašiaus Agentura.

Kamgi eiti pirkti laivakortes pas svetimtaučius, kad galima jas gauti nupirkti ir pas savo tautos žmogų. Mes parduodam laivakortes ant greičiausių ir greičiausių garlaivių ir visas pasaulio dalis už numazintą kainą. Iš New Yorko į Roterdamą, Antverpą, Bremėnį ir Hamburgą \$92.00, į Libavą 24.00. Iš Vokietijos į New Yorką: iš Roterdamo \$25.00, iš Antverpo, Bremėno, Hamburgo, 22.00, iš Libavos į New Yorką \$27.00. Siūndiam ir išmainom pinigų visų viešpatysėjų, parūpinam pašportus iš Konsulio rubežiaus perėjimui. Reikalauk laivakorėčių kainos iš artymiausio ofiso, pažymėdamas iš kur ir, į kur nori važiuoti. Tautiečiai brangūs, meldžiu nepraleisti taip geros progos, veikiai naudokitės iš to, pasiirkieskit savo mylimus svečius iš Lietuvos senos tėvynės, pakol laivakorėčių kursas žemai stovi.

Geo. J. Bartašius ir J. Vasiliauskas & Co.

490 Washington St. Cor. Spring St.,
NEW YORK, N. Y.

261 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Father's Di Ielsi -- Kosulio Gyduolė

yra geriausias vaistas nuo kosulio, šalčio, whooping kosulio, astmos ir kitų ligų turinčių susiršimą su plaučiais.

Maimieriai, kankinami Mainų Dulkių, Parako dūmų ir Astmos aptuėrės pagelba vartodami Fither Dilelei's Kosulio Gyduole. Turi pagyrimus nuo patyrusių mairieriu, kaip geriausias vaistas visokiuose atsitiki muose.

PARSIDUODA VISOSE AP-
TIEKOSE.

Kaina, 35c, 65c, \$1.00

Rekomenduojame taipogi

Father Di Ielsi's Grumulivimui Tonikas, pagerina grmulivimą, kraują padaro turtingu ir palaikina nemalonų kvapą. Kaina 50 centų.

Father Di Ielsi's 402 Liniment.

yra skiriamas nuo reumatizmo, neuralgijos, nikstelėjimų štesmu, ištinimu, galvos skaudėjimo ir t. t. Kaina 25 c.
REV. MICHAEL DI IELSI' 402 Division Str. Camden, N. J.

Didžiausia Krautuvė

Visokios talpos lietuvių ir lenkiškų knygų, sakalinių, sidabrinų ir auksočių laikrodžių, teigė visokių religinių daiktų. Kas nori persikrinti, tegul prisidūda 10c. stampomis, o aplaiks mano didelį katalogą, kokio nė vienas iš lietuvių iki šiol neturėjo.

Kas užsirašė pas mane „Zvaigždė“, tas gaus knygų „Basanavi žiaus pasakos“ vertės \$1.50, arba by kokį iš mano katalogo knygų, vertės 1 dol., dovanai. Visų senas pažįstamas

Povilas P. Mikalauskas,

248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

J. P. BUDGINAS

BANKINIS KONTORAS

Siūnčia Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Parduoda laivakortes ant greičiausių laivų: išmaino Pinigus visų kraštų svieto, kaip tai: rublius, markius, kronas, dolerius ir tt. Apsaugoja daiktus ir būdinius nuo ugnies. Užlaiko Krautuvę Knygų, Popierų, Abrozų ir kitokių bažnytinių daiktų. Pas jį galima užsirašyti laikraštį „Zvaigždė“. Ateikite persikrinti

459 So. Hermitage Ave.,

CHICAGO, ILL.

Vienatinis Lietuvis Išsirbėjas

visokių ženklų draugystėm, o ypatingai: karkardų, gu zikučių metalavų, anameliočių ir padengtų celluloid'ų šarpų, vėliavų ir karūnų.

MAN PAVESTUS DARBUS ATLIEKU ARTISTISKAI.

M. A. NORKUNAS,

General Delivery

Montello, Mass.

Saugokis neturintį vertės pamėgdžiojamu vaistą reikalauk, kad tau duotų tikrą Richterio Pain Expeller'į su Ankerio ženklui, kaip čia parodyta. 25 ir 50 centų aptiekose ar tiesiog iš F. AD. RICHTER

& CO., 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Dr. W. J. WINTERS

Daktaras ir Chirurgas

pabaigęs daktarystės mokslus Jefferson Medical College'je su pagarba Specialistas akių ligose, nosies ir gerklės. Gydo pasekmingai moterų ligas.

OFISAS: 110 W. Oak str., netoli S. Jardin st. SHENANDOAH, PA

„ZVAIGŽDĖS“ SPAUSTUVE

ATLIEKA VISUS DRUKORISKUS DARBUS GERAI, PIGIAI IR GREIT.

DRUKUOJA: KNYGAS, CIRCULIORIUS, TIKIETUS, KONSTITUCIJAS, VERTIŠIUS IR BUSINESS CARDS, UŽEVIETIMUS AMY VESLIJŲ, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES, NESIGRAUDYS.

Kreipkitės ant adresą:

3654 Richmond Str.,
Philadelphia, Pa.

ANTANAS A. PEMPE

LIETUVIS FOTOGRAFAS

314 Walnut St.

Cor. Adams St.

Newark, N. J.

Telefonas 8052 Market
4085 Market

Akušerka

Pabaigūsi carienės Marijos Fedorovnos Akušerky mokyklų Peterburge ir registruota Suvienysoje Valstyose. Pasekmingai suteikia savo darbą prie gimdymo. Patarimus moterims visokiose nedagalėse suteikia dovanai.

Ona Strolene (Januškaitė)

319 WALNUT STREET, NEWARK, N. J.

Kalendorius 1915.

„Zvaigždės“ Kalendorius 1915 metams su gražiais pasiskaitymais bus siūnčiamas kiekvienam, kuris užsirašys „Zvaigždė“ bent pusei metų arba antaujis savo numeratą.

„ZVAIGŽDĖ“

3654 Richmond St.,

Philadelphia, Pa.

L. D. Phone 585

DOMIN. BRAZINSKAS

Visoje Elizabeth'o apylinkėje gerai žinomas

LIETUVIS GRAGORIUS

79-81 Wall Street Elizabethport, N. J.

Pasamdo vežimus ir automobilius Patarnavimas visiem be skirtumo Pasivažinėjimui Sąžiningas Veselijoms Užganėdinantis Krikštynoms Greitas ir t. t. Ir Pigus LIETUVIAI, VISUOMET KREIPKITES PRIE SAVIŠKIO!

Telephone 2719-M Market

M. AKIALIS

Lietuvis Graborius

146 Adams St.

Kampus Lafayette St.

Newark, N. J.

Pasamdo automobilius ir karietas visokiose progose

Iš musu naujokynių Amerikoje.

WORCESTER, MASS.

Mūsų lietuviškoji bažnyčia atrado daug vagių. Vienai moterei pavogė \$100.00 dol., antrai merginai \$75.50, trečiai \$20.00 dol., ketvirtai \$10.00, ir trumpu laiku tas atsitiko. Atsineša į bažnyčią, o išėję pasižiūri, kad netur. Tankiausia išima, einant laukan, kaip žmonės susigrūdžia. Klebonas tankiai peregrsti, kad nesineštų tiek daug pinigų, ir bažnyčią, arba jei atsineša, kad saugotų. Bet kur tau klausys, turbūt joms gražu, kad daug pinigų nešasi į bažnyčią. Bet kada pavagia tai paskui skundžiasi kleb. ir aimanuoja. Pinigams vieta banko, o nesu savim nešiotis; tiek reikia nešiotis, kiek ant pragyvenimo reikalinga, o atlikusius visomet padėti į banką.

Oras šiomet tarpu sausiai šaltas, darbai blogai eina. Lietuviai ruošiasi prie statymo naujos bažnyčios, kiti prie naujos parapijos tvėrimo, žiūrėsim kas toliau nusidės. J. Reportiris.

Iš Londono.

Iš eilios buvo jau net tris susirinkimai, kas link klubo sutvarkymo, tačiau neseni atsitvėrusiam paskutiniam, kai pasirodė, dar nėra galutinai visas stovis klubo užbaigtas.

Girdėjau kalburiuos kalbant būk, eša, reikalinga visa klubo tvarka naujai perdirbti. Kaip dabar pasirodė tai šitkrujį paduotų skaitlinių negalima sugaudyti, kiek klubas pereitą meta turėjo pelno, ar išlaidų. Privatūs koms žinioms irgi negalima tikėti.

Iš daugelio mėgstančių pas mus skaityti „Zvaigždė“ viena mergina, kuriai syki „Zv-ės“ agentas J. Naujokaitis patekęs to laikraščio įteikė kita, antru syk būtinai pareikalavo „Zvaigždės“. „Zvaigždė“ eša verta, dėduk, ne 2 penų bet šilingo. N. Kal—tis.

Paskutinį bertainį susirinkimą atlaikė praėjusio mėto švento Kazimiero lietuvių parap. 3 d. sausio š. m., sveitinai prisirinko kaip paprastai ant kurio ir aš dalivavau.

Pirmiausia prieš atidarant susirinkimą, vietos klebonas išdavė atskaita, kiek praėjusiais metais surinko aukų lietuviams nuo karės nukentėjusiems.

Sako viso surinkto apie 27 svarus sterlingų, 20 svarų sako klebonas jau išsiuntę Lietuvon, kaip surinks daugias ir vėl bus pasižeta.

Paskui prasidėjo parapijos susirinkimas, po perskaitymui protokolo buvo išduota išiegių ir ieigų atskaita. Kaip pasirodė tai vis įėjgos perviršija išiešgas. Pagal pilnas parapijos išduotas skaitlines, dabar dar viso eša skolos už bažnyčią du tūkstantai ir 1 šimtas svarų sterlingų. Bet tikisi ilgainiui lietuviai skolas išsimokėti.

Beje ir p-nas J. Gabrys, kaip nugarėdau, eša, paukavės ant bažnyčios naudos 10 svarų. Toliau buvo rinkimas naujo parapijos komiteto. Pabaigus svarstyti parapijos reikalus p. J. Oželukas išešė sumanyta kad reiktu iš klubo prašalinti svaiginanti gėrimai. Anot J. Oželo dabar daugumas nenori prie klubo prisidėti su mokesčių ir nėsą klubu užganėdinti. Kalbėjo dar ir kiti tam panašiai, net prisidėdanti daugias mokėti mėnesinės, jei klube nebus svaiginančių gėrimu. Toliau klebonas liepė tiems, kurie nori, kad klube nebūtų svaiginančių gėrimų ir kad pakelti mokeski klubo palaikymui tai toki tur stoti kiton pusen salės. Pasirodė tam sumanymui pritarėjų buvo mažai, nedėlo, kad klubas nori palaikyti girtybę bet, kad bijo net blaivininkai perdideliu mokesčių. Mat vyrai turėtų mokėti mėnesinės po 6 penus, o moters 4 penus, o rasi dar ir daugias. Iš to kilo dideli ir karšti ginčai, A. Sinokas nežinia už ką J. Oželį patarė net iš klubo prašalinti. Danguina nori, kad klubas būtų blaivus tačiau bijo per dideliu mokesčių, ir keliatas raugo mylėtojų tuomi naudodamiesi kėlė triukšmą, dėlei ko šis susirinkimas ne daliai užsibaigė. Kaslink klubo sutvarkymo būsiąs kitu kart suauktas tam susirinkimas. Kaip ten bus nutarta nepatėngėsiu „Zvaigždės“ skaitytojams pabrėžti. N. Kal—tis.

Nauja Knygelė.

Visame pasaulyje garsie Belgu Kardinolo Mercier gromata apie „Tikrą Patrijotizmą ir Išlaikymą“ atspausinta knygutės formoje (su Kardinolo paveikslu), gausama „Zv.“ redakcijoje (3654 Richmond St., Philadelphia, Pa., ir 416 Hooper St., (Phil Grand St. Extension) Brooklyn, N. Y. Kaina tik 5c., 12 egzempliorių už 40c., 50 egz. už \$1.50, 100 egz. už \$2.50.

Adresuokit:

„Zvaigždė“

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.
arba
416 Hooper St. Brooklyn, N. Y.

BIZNIERIAMS

Gerb. Bizneriai, norintieji kuoplačiausiai paskeblti savo bizni, visados apturės geistinas paskemes, jei pasiskelbs „ZVAIGZDEJE“.

Norint susizinti apie apskelbimų kainas ir įvairius nurodymus bei patarimus, reikia kreipties skandėiu antrašu:

„Zvaigždės“ Administracija

3654 Richmond Str., Philadelphia, Pa.

Jau eina naujas laikraštis,

seniai amerikiečių lietuvių laukiamas

„TIKYBA IR DORA“.

Jis rašo apie naujus amerikiečiams dalykus, aiškina tikėjimo klausimus, atsako į visokius užspuldinėjimus ant Katalikų Bažnyčios, paduoda gražių doros ady-sakų — trumpai sakant —

rupinasi žmogaus dvasios lavinimui.

Laikraštis eina du kartu į mėnesi.

Kaina: 75 c. metams.

Kas atsiųs savo adresą, gaus vieną numerį dykai.
Redakcijos adresas:

1644 Wabansia ave., Chicago, Ill.

„Kare — Kainos sumžstos Kare“ Viskas uz \$5.95

MUSU NUOSTOLIS, TAI MUSU LAIMEJIMAS. PINIGAI NEREIKALAUJAMI. MOKAMA DAIKTUS ATSIEMUS, JEIGU JIE PATIKS. Perdaug turim gerų tavorų. Išduodam tikėtančių dolerių dovanoms supalindymui žmonių su mūsų savonia. Bet tik per apribotą laiką mes duosime šią daliai išrašyti auksoatą laikrodį, moterišą arba viršūnę, su gerais viduriais ir ant gerų akėmenų už \$5.95, ir visus skotimosi prietaisus iš 4 dalykų, o taipgi leuciuoją, žiedą, fontaninį plunksną, dėžė Havanos cigarių ir ant 7-nių šūvių nikeliuotą revolverį — DYKAL PILNAI GVARANTUOJA. Kitur tie daiktai parduoda po \$25.00 SPECIALIS PASIULIJIMAS: paskol tavorų yra. Atsiųskite šią apgarinimą ir savo adresą, o mes naujais visus 10 daiktų pasiūdijimui ir išbandymui. Jeigu jie patiks, užmokėsite agentui \$5.95 ir ekspreso lėšas. Užsakyk liandon, o sutaręsi pinigų.

EXCELSIOR WATCH CO.

Dept. 992 : : : : Chicago, Ill.

PRANEŠIMAS.

Draugijoms Kuopoms ir Klubams!

Išdirbu visokias KUKARDAS, „BADGES“, GUZIKUS IR ZENKLELIUS.

Visokiams pilnikams, šermentams ir t. t. Darau visokius medalius ir visokias antspaudas draugystėms. Ant išdoro parikaitvimo prisidėnuo sempelius.

A. Strupas

NOVELTY MANUFACTURER
123 Ferry St., Cor. Madison St., NEWARK, N. J.

Telefonas L. D. 8032 Market.

V. A. Leščinsko Rejentališkas Ofisas

196 New York Ave. Newark, N. J.
Cia užtvirtinami visokios rūšies dokumentai: davier-nastys, kontraktai, afidevita, padaromi pirkimo ir pardavimo popieriai ir tt.
Suteikiami patarimai visokiuose reikaluose.

„SALIUNAS“ — brošiurėlė 8-ju puslapių, parašyta Forest City, lietuvių klebono kun. A. Yanušo. Labai įdomi ir naudingas skaitymas kiekvienam lietuviui, kuris alkoelyje mato geriausi savo draugą. Knygelės kaina tik 5c. Galima gauti pas autoriu, taipgi „Kataliko“ ir „Draugo“ knygynuose.

Daktaras Ignotas Stankus

Lietuvis gydytojas uždėjo savo locna reidencija su trengta vieta del gydymo ant pikantios gatvės 1210 S. Broad St., Philadelphia. Yra X-ray, Galvanic, Faradic ir High Frequency elektikai. Gydo įvairiausias ligas vyru, moteriu ir vaikui. Daro operacija. Lekaratas su-taipo pats savo laboratorioj del kiek vieno sergančio. Adresas: Dr. Stankus, 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

10 Daiktų, vertės \$30, tik už 5.95

Išsiunčiama dovana del pasiūdijimo

Kompeticijos dėlei mes namoime kainas ant aukšnių laikrodžių ir kitokių daiktų ir ant pareikalavimo išiešgam kiekvienam visą setą, ausidėdantį iš skandėiu 10 brangių daiktų: smary, puikų engraveruotą viršūję laikrodį su geriausias Amerikos darbo viduriais, gražų rotėdį su kompasu, guzikui ir manketus, spil-ką į kaklaraišį, akustuoj (britvą), aluminiuoj poodei metalui, lepečių, diržą ir 3 kalibrų revolverį. Visi tie daiktai yra geriausios rūšies, gvarantuoti. Sykiu tie 10 puikių daiktų, vertės \$30, parduodami už \$5.95.

Nesiskų pinigų
Prisiųsk tik šį apskelbimą ir savo tikrą antrašį, o mes išiešgam ekspresu, vi-nyg set del pasiūdijimo. Jei patiks, tada užimokėsi agentui tik mažą sumą; \$5.95 už daiktus vertės \$30, taipgi mažus ekspreso išlaidus. Pasiunok progne! pa-puisk greitai savo užsakymą. Antrašė:

UNION SUPPLY CO.

407 N. EIGHTH ST. DT. 44. ST. LOUIS, MO

Zvaigždės Agentai.

Mr. Povilas P. Mikalauskas,
248 W. Fourth St.
So. Boston, Mass.
Mr. Iz. Nausiedas,
97 33rd str.,
Chicago, Ill.

Mr. K. Jocius,
P. O. Box 166
Sommerville, Conn.

Mr. J. Kovas,
21 Congress St.
Waterbury, Conn.

Mr. Antanas Žurinkas,
28 Madison ave.
Yonkers, N. Y.

Mr. J. Jaroševičia,
1043 Washington Str
Norwood, Mass.

Mr. P. Valukonis,
261 W. Broadway
So. Boston, Mass

Mr. John Naujokaitis,
47 Planet Str.,
Commercial Road,
E. London, England.

Mr. A. Pogožalski,
8024 Sawinski Ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Mr. P. J. Budginas,
4549 S. Hermitage ave.,
Chicago, Ill.

Mr. M. Norkanas,
166 Melrose str.,
Montello, Mass.

Mr. B. Acauskas,
38 Lincoln St.
Brighton, Mass.

Mr. P. Jurkunas,
108 Inslee Pl.
Elizabeth, N. J.

Mr. J. Kalvelis,
222 Pine str.
Rumford, Me.

Mr. Jonas Šaučunas,
41 Johnson str.
Bridgeport, Conn.

Mr. Juoz. Kovas,
21 Congress str.
Waterbury, Conn.

Mr. Vincas Jusas,
2319 Brighton ave.
Seranton, Pa.

Mr. J. Navadauskas,
Simpson, Pa.

Mr. A. J. Brilius,
71 Pine str.
Meriden, Conn.

ig. J. Kozakauckas,

—SALIUNAS—
1002 North American St.
Tarpe Antrus ir Trečios užtūbu,
Philadelphia, Pa.

SPECJALISKAS PASIULIJIMAS

DIDŽIAUSIA DOVANA

—Revolveris britiva ir diržas—

Mes turime išparduoti visą guoį geriausių amerikoniškų laikrodžių. Per 30 dienų mes duosime DOVANAIJ perie kiekvieno laikrodžio puikų 85 pilnintį 5-nių šūvių revolverį, puikų Otter britivą vertės \$1 (gvarantuota) ir geriausios aršilio odos diržą gelandimui britivos (vertės \$1). \$5.00 vertės tavoro dovana ir mūsų 20 metų su visais almenais puikiai iš-margintą amerikonišką laikrodį, vertės \$15 tik už \$5.95. Visi tie daiktai bus su-tariami per C.O.D. su dalešimui tie gaikimui. Jeigu jus nepatiktų tie daik-tai, galite neimti ir mes apmokėsim vi-suos kaitus. Viskas yra ant mūsų rikišė. Neišieškite pinigų. Reikalaukite tikta išsiunčintu tavoro del išiešgaminevi-rių jei patiks, užimokėsite ekspresu \$5.95 už tavoro vertės \$25.00. Šitas pasiūli-jimas yra geras tikrai per 30 dienų. Rykė-kite kokią laikrodžio norio — viršūję ar meteriško. Siųskite savo orderi liandon, Rykėkite savo adresą aiškiai angliška, adresuodami: CARROL CUTLER & Co. Depart. 47 CHICAGO, ILL.

Vienatinis kojų ligų specialistas

Daktaras J. J. Galeckas gydyto visokias kojų ligas, kaip tai: pa-gusio ir skaudančias nagus, viliakūnas (corns) išieškimpus ir sustingimus oles, nykščio (bunion), sukietėjimus oles, plokščioakojas (flat-foot), prakaituojan-čias ir šaltas kojas, lupimus ir niešėjimą kojų (eczema) ir panasinis kojų ligas, kaip neuematinę, įlygių gelius ir tt. Nuo-pas pašalinę be skausmo.
Patarimas (roda) dykai, o ir pate gy-dymas labai pigus.
Ligoniai teskreipia šioje adrese:

DR. J. J. GALECKAS,
(Dr. J. J. Gillin)
347 Rodney St., Brooklyn, N. Y.
Daktarį galima matyti kasdien aue valandos ryto iki 8 val. vakaro.

Geriausia dovana draugams Lietuvoje yra lietuvių katalikų Savaitinis Laikraštis

„DRAUGAS“

„Draugas“ paduoda žinig iš viso pasaulio, nuvedia Amerikos lietu-vių gyvenimą, aiškina daug skaiti-mo šiuomenos, politikos, literatū-rės, gyvenimo ir yra geriausias dra-gas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Rusų cenzura „Draugą“ į Lietuvą leidžia.
„Draugas“ atlieka metams \$2.00, penki metams \$2.00
Užduosė — metams \$2.00, penki metams \$2.00

Draugas Pub. Co.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Denver 614.